

Ladonja

VJERSKI INFORMATIVNO-KULTURNI LIST | BR. 7/402 | GODINA XXXVIII | CIJENA 10 KN

SRPANJ 2019.

„Neustrašivi svjedok evanđelja“

(Papa Franjo)

Poštovani čitatelji,

nadam se da ćete i u ove ljetne dane naći malo vremena kako biste prelistali ovaj broj Ladonje. I u ovom vas broju želimo upoznati sa svim važnijim događajima, poglavito u našoj Porečkoj i Pulskoj biskupiji, kojih, dakako, ne nedostaje ni u ove ljetne dane, a i red je da se i u ljetnim danim slave svečanosti u svezi sa životom vjere na ovim našim prostorima. Ipak se ponekad stječe dojam da smo i svoju vjeru u ove ljetne dane stavili „malo sa strane“ u nadi da će i Bog razumjeti ako mu ne možemo posvetiti dužnu pažnju što zbog više posla u ljetnim danim, što zbog turista ili zbog toga jer smo na godišnjem odmoru. I djeca si, dakako, znaju uzeti malo odmora, ne samo od škole nego i od nedjeljnih svetih misa. Uza sve to, mnoge naše župe i mjesta upravo ljeti slave svoje zaštitnike. Ponekad i nije lako prepoznati išta vjersko i kršćansko u silnoj ponudi svega i svačega što se nudi prigodom slavlja zaštitnika naših mjeseta, od sportskih sadržaja pa do gastronomskih delicija kako bi se održale raznopravne tradicije i običaji. Ali sve nam

to ne bi trebala biti smetnja da budemo zahvalni našim starijima koji su upravo određene svete osobe odabrali za zaštitnike naših gradova, sela i župa. Izbor sigurno nije bio slučajan, već se vjerovalo da upravo primjer svetaca može svim generacijama biti uzor. Taj je uzor bio dosljedan vjerski i kršćanski život. To su svjedoci življenja za kršćanske vrijednosti i u najtežim vremenima naše povijesti, poput bl. Miroslava Bulešića, koji je spremno dao svoj život za Krista. Bilo bi dobro da u magli razbibrige i konzumerizma uspijemo iščitati i te prave poruke koje nam i danas svjedoče zaštitnici naših župa.

Poštovani čitatelji, možda nam u ove ljetne dane može pomoći i razmišljanje na temu Evandželja sv. Luke koje čitamo XVIII. nedjelje kroz godinu. Kada su Isusa zamolili da pomogne u podjeli baštine između dvojice braće, on im je odgovorio: „Klonite se i čuvajte svake pohlepe, koliko god netko obilovalo, život mu nije u onomu što posjeduje.“ I nakon toga ispričao im je prispolobu o bogatom čovjeku kome je obilno rodilo žito i koji je kao dobar poduzetnik odlučio izgraditi nove žitnice gdje će „zgrnuti svoje žito i sva svoja dobra.“ Nakon toga slijedi zaslужeno uživanje. Bog, međutim, nije bio oduševljen ekonomskim

uspjehom toga čovjeka, već mu je poručio: „Bezumniče, već noćas će se duša tvoja zaiskati od tebe. A što si pripravio čije će biti?“ Očito je, naime, da je osnovna pogreška i propust tog čovjeka to što je mislio samo na sebe i svoje dobro. Drugih tu nema. Od njegovih dobara nitko nema koristi jer mu ti drugi uopće nisu važni.

Poštovani čitatelji, zar to nije važna poruka i za sve nas? Možda ponekad i mi previše mislimo o „zgrtanju blaga sebi“ iako bismo trebali znati da i kad budemo zgrnuli, nećemo biti sretniji. Ponajviše zato jer se nismo „bogatili u Bogu“, jer smo zaboravili dobra djela, jer smo zanemarili svoje bližnje, jer nam nije bilo važno opće dobro. U nastojanju da što više sebi zgrnemo, može nam se dogoditi da i dalje budemo nezadovoljni i nesretni jer smo možda ostali gladni poštovanja i ljubavi onih s kojima živimo i onih koji daju smisla našem životu. Stoga nastojimo i ovoga ljeta naći vremena za Boga kako bismo ga mogli susresti u molitvi i prepoznati posebno u onima koji su i ovih ljetnih dana potrebni našeg strpljenja, vremena i razumijevanja.

Neka vam budu lijepi i ugodni ovi ljetni dani, poštovani čitatelji.

„Odvojite samo dvije minute dnevno za čitanje Evandželja“

„Koliko vas provede dvije minute čitajući Evandželje dana? Samo dvije minute! Nosite sa sobom džepno izdanje Evandželja, spremite ga u svoju torbu... Kada ste u autobusu, podzemnoj željeznicu, vlaku ili kući... Otvorite ga i čitajte dvije minute. Pokušajte! Vidjet ćete kako će to promijeniti vaš život. Susrest ćete Isusa. Susrest ćete Riječ“, potaknuo je Sveti Otac.

IMPRESUM

Pokrenuo Antun Hek, od lipnja do listopada 1972. listić – prilog obiteljskog časopisa Kana, samostalno izlazi od Božića 1981.

Osnivač:

Biskupski ordinarijat Porečke i Pulsko biskupije

Glavni urednik: Vilim Grbac

Uredništvo: Blaž Bošnjaković, Vilim Grbac, Željko Mrak, Ilija Jakovljević, Tomislav Milohanić

Adresa uredništva:

Dobrilina 6, 52000 Pazin, tel: 052/624-342 ladanja@biskupija-porecko-pulsa.hr

List izlazi 12 puta godišnje

Grafičko oblikovanje i priprema: David Ivić

Tisk/Nakladnik

JOSIP TURČINOVIC d.o.o.

Dobrilina 6, PAZIN

Broj i naziv žiro računa:

ISTARSKA KREDITNA BANKA UMAG d. d.

IBAN: HR7023800061147003243

Uplate iz inozemstva izvršiti na:

JOSIP TURČINOVIC d.o.o.

Dobrilina 6, PAZIN

IBAN: HR7023800061147003243

BIC/SWIFT: ISKBHR2X

UDK ISSN

282 : 379.8

ISSN 1330-5018

Naslovница: Svećeničko ređenje u Puli

Zagovor pravednika

Ubilijskoj Knjizi Postanka spominju se dva grada koja su, prema arapskim i biblijskim predajama, zbog svog zla izbrisana s lica zemlje, Sodoma i Gomora. Značenje riječi Sodom ponegdje se tumači kao „izgaranje“, dok Gomora upućuje na nešto potonulo, prekriveno vodom.

Poznavatelji biblijske arheologije i zemljopisa, prema opisima u biblijskim pričama, smještaju te legendarne gradove, od kojih nikad ništa materijalno nije pronađeno, u dolinu u blizini južnoga dijela Mrtvoga mora. Tamo će mašta promatrača lako spojiti nesnosne vrućine i velike stupove soli s biblijskim izvješćem o uništenju, vatri i sumporu s neba koje pada na zlom ogrezele gradove.

Sodoma i Gomora ušle su u literaturu kao slika grijeha, nevolje i kazne, zato ćemo ih pronaći kao primjer otpada od vjere u kasnijim spisima Staroga i Novog zavjeta. Prorok Jeremija ovako spominje ova dva grada: „Razorit će ga kao što Bog razori Sodomu i Gomoru i susjede njihove. Čovjek ondje neće stanovati, sin čovječji neće u njem boraviti“ (Jer 50,40); a sv. Pavao u Poslanici Rimljanim citira proroka Izaiju: „Tako je Izajia i prorekao: ‘Da nam Gospodin nad Vojskama ne

ostavi sjeme, ko Sodoma bismo bili i Gomori nalik.’“ (Rim 9,29) No, uz uništenje tih dvaju gradova vezuje se jedna duboka i važna pouka o molitvi pravednika i milosrdnom Bogu.

Priča (Post 19) u središtu ima lik Abrahama pred kojim Bog ne želi skrivati svoju namjeru da kazni zlo u tim gradovima. Abraham nastupa kao pregovarač i zagovara stanovništvo grada te Boga pita: „Zar ćeš sve kazniti zbog grijeha nekolici?“ Bog, naravno, odgovara da će poštediti cijeli grad zbog samo 50 nevinih, dok Abraham, malo-pomoćno srušta broj, te na kraju pita Boga bi li poštadio masu zlih, na račun samo 10 nevinih. I dobiva potvrđan odgovor.

Grijeh Sodome i Gomore očitovalo se kao prijezir prema Božjim izaslanicima, pri čemu su pohotni stanovnici htjeli oskrnuti zakon gostoljubivosti i prisiliti druge na to. Abraham, s druge strane, ne gleda grijeh, već brine o nevinima. U dijalogu između Boga i Abrahama Abraham verbalizira Božju želju da se smiluje i poštodi čovjeka. Kao da traži način da pokaže svoje milosrđe, Bog pred zlom, koje nužno traži uništenje i kaznu, otkriva Abrahamu svoju pravednost ne bi li

mu pravednost poslužila kao korak prema očitovanju njegova milosrđa.

A Abraham, kao pregovarač, srušta granicu u dijalogu koji očituje Božju naklonost prema čovjeku i svoje uho priklonjeno ustrajnoj i zagovornoj molitvi.

Tako vidimo da Bog očituje svoje milosrđe i pravednost samo nekim: ne zato što bi ih skrivaod drugih, nego zato što sve ima svoje vrijeme i svaka osoba ima svoj životni put. Zato su oni kojima je dano da razumiju i da znaju pozvani navještati i svjedočiti pred ljudima, a moliti i zagovarati za te iste ljudi pred Bogom, poput Abrahama. Uporna i ustrajna molitva daje ploda i ne ostaje neuslišana jer Bog nas ne poziva na vjeru zato da bismo mi šutjeli, već da bismo razgovarali s njime. Isto tako, i navještaj, iskren i autentičan, poput sjemena pada na tlo, raste i donosi plodove u svoje vrijeme.

Od Sodome i Gomore nije ostalo ništa, ali očitovanje Božjega milosrđa prema njegovu izabraniku živo je i danas jer Abrahamova vjera živa je u nama i milijardama drugih ljudi. Tako biva i s našim grijesima: jednom uništeni i oprošteni, nestaju, a iza njih ostaje samo trag Božje ljubavi i milosrđa.

Premještaji

Iako znamo da je sve u Božjoj ruci i da bez njega nema ništa („bez mene ne možete ništa“, kaže Isus), svejedno kao vjernici ne ostajemo pasivni promatrači, koji skrštenih ruku puštaju da ide kako ide, bilo dobro bilo zlo. Znamo da Bog traži suradnike. I da se nama nudi kao suradnik. Traži naše ruke, naše noge, naša usta, našu pamet. Ne postupa s nama kao s navijenim robotima. Stvorio nas je kao misleća, a time i slobodna, kreativna bića. I želi da tu pamet, te ruke, noge i usta upotrebljavamo. Dao nam je različite sposobnosti. One su veliko, šaroliko i neprocjenjivo bogatstvo koje možemo na stotine načina i u bezbroj nijansi primijeniti. Svatko je od nas poseban i bezdan je bezbrojnih mogućnosti. Što ćemo od toga izabrati? Što iskoristiti? Što primijeniti? Što propustiti? Što zanemariti? To je tajna ljudske osobe i ljudske slobode. Nekad izabiremo nagonski, instinkтивno... Nekad po-mno prebirući i razabirući... Nekad dugo odvagujući. Nekad u trenu.

Teško je odabirati. Pogotovo kad to treba činiti često. Previše traži napora sagledati situaciju sa svih strana. Zbog toga pribjegavamo navikama. Činimo što smo već u prijašnjim prilikama činili. Za to već znamo ishod. Pa iako s njime ne moramo biti potpuno zadovoljni, lakše je to prihvati, nego nanovo promišljati. Ali zato bi netko drugi izabrao drugačije i tu onda dolazi do razmimoilaženja, nesuglasica, svađa i netrpeljivosti, dokazivanja i zahtijevanja. Nekad uopće ne želimo izabirati, nego prihvativimo prvo što nam se ponudi, što dođe pod ruku, ne razmišljajući o posljedicama...

Nakon svećeničkih ređenja koja u pravilu budu do kraja lipnja, počinje

ozbiljno promišljanje o pastoralnoj situaciji na terenu, o novim prilikama koje su nastale krajem jedne pastoralne godine. Naime, nova pastoralna godina počinje početkom mjeseca rujna. U međuvremenu neki su svećenici umrli – pokoj im duši, drugi su navršili kanonsku dob za umirovljenje (75 godina) i dužni su biskupu dati svoj mandat na raspolaganje. Neki svećenici sami mole biskupa za promjenu župe. Neke će iz opravdanih razloga sam biskup zamoliti da prihvate promjenu, odnosno premještaj. Reklo bi se bezbroj mogućnosti, a opet tako malo jer se pojavljuju mnoga ograničenja, neka svima vidljiva, neka samo nekim, a biskup mora donijeti končnu odluku. Mlade svećenike, ne samo ovogodišnje mladomisnike, treba uvoditi u službu, „naučiti ih zanat“. Oni su primili veliko znanje; lijepo je slušati njihove svježe misli u propovijedima, zanos duha i znanja, polet i oduševljenje kojim propovijedaju... Ali tu su mnoge druge župne obveze koje moraju naučiti obavljati, koje su dosadne, suhe, sterilne...teške nemirnom, mladenačkom duhu, a opet nužne. Moraju ih savladati da bi mogli biti nakon nekoliko godina samostalni upravitelji župa. U sjemeništu, kao i u svakom drugom internatu, ima tko je zadužen za pripremu hrane, za urednost osobne odjeće i obuće, za urednost zgrade... U župi toga nema. To tek treba ugovoriti ili dogovoriti ili se sam snalaziti. U samoj crkvi treba voditi računa o urednosti crkve, crkvenoga ruha, liturgijskoga posuđa, crkvenoga okoliša... Ako već ima ljudi koji to rade, treba se s njima „uštimiti“. Ljudi žele raditi, ali možda po svoje, po staroj navici, „kako je od vajka“.

Pustiti tako ili mijenjati? Treba znati s ljudima raditi, znati ih saslušati, i onda znati odvagnuti i što ispravnije odlučiti...ili pustiti da ostane kako je ili „prelomiti preko koljena“. Tu je i crkvena administracija: gotovo svim svećenicima najmrskija obveza. Ali i nju se mora savjesno izvršavati. Dosadno i komplikirano! Treba naučiti kako i što. To se samo u praksi uvježbava. Osnove se nauče na fakultetu, ali bez prakse vrlo se teško snalaziti. I još je puno, puno toga što ljudi i ne znaju niti trebaju znati, ali je važno barem ovom prilikom spomenuti jer mnogi misle zato što ne mašemo *krampom*, da ništa ne radimo. Barem nam svako malo to spočitnu. Kad se neki, najčešće svojim poslom, u našim prostorima duže vremena zateknu i kad vide i čuju što sve mi obavljamo, koliko različitih umnih i fizičkih djelatnosti, društvenih, socijalnih i osobnih, shvate da mi ne ljenčarimo i kažu da ne bi htjeli biti u našoj koži. Eto, sve to i još puno više toga mora jedan mladi svećenik savladati, a onaj koji se premjesti u drugu župu, iznova započeti. Zato premještaji znaju biti teški, ali – po mom iskustvu – osježavajući. Čovjek kao da se probudi. Dobije novu volju, nove vizije, prepričan je. Neka mi oproste kolege koji nisu rado prihvatali promjenu jer im ovo izgleda kao ruganje. Nemam nikakvu namjeru rugati se.

Volio bih da iz ovoga skromnog priloga narod Božji shvati i prihvati promjene na svojim župama. Lijepo je da poštuju i vole svećenika koji im je dosada služio, da mu budu zahvalni, da ga se rado sjećaju, ali i da prihvate novoga ili nove i novost odnosa koje oni sa sobom donose: karakter, navike, naobrazbu, ideje...

HRVATSKI PREDSEDNIK KAO KUĆEDOMAĆIN

Uovim vrućim ljetnim danima, kada donekle zamre ozbiljna politička, gospodarska, pa i kulturna scena, kada se gotovo sve okrene turizmu, zbrajanju noćenja, stvarnim i izmišljenim „rekordima“, jedina djelatnost koja je uвijek živahna jest ona medijska. Kako baš i nema puno ozbiljnih tema kojima bi se posvetila, a inače nema ni prevelike volje da se njima posveti, valja nametnuti nekakvu tematiku na kojoj će novinari zarađivati svagdanji kruh. Osim afera koje su nam postale „kruh svagdašnji“, mediji su posegnuli za temom „predsjednički izbori“. Iako tema nije baš aktualna jer ima još podosta vremena do tih izbora, ona nudi mnogo „kosti“ koje je moguće glodati. Ako ne znaš što bi o tome još pisao, svakako možeš iz džepa izvući nekog „kandidata“ jer si siguran da će se čitatelji ili gledatelji uвijek podijeliti u mišljenjima. A izazvati oprečna mišljenja, medijski je najisplativije.

Kakva je funkcija predsjednika Hrvatske?

To je ono prvo što ne valja. Funkcija predsjednika nije isključivo politička. Za razliku od političke scene koja je uвijek podijeljena i nepomirljiva, funkcija je predsjednika upravo suprotna karaktera. Ona je prvenstveno ujedinjujući čimbenik, služba koja po svojoj naravi teži koheziji velike većine građana. Upravo stoga služba predsjednika u Hrvatskoj nema značajnih i konkretnih političkih ovlasti, kao što je to, naprimjer, slučaj u SAD-u ili Francuskoj. Kada, međutim, ovih tjedana pratimo javna glasila koja o ovoj temi govore, sve se svodi na pitanje tko će kome i koliko odnijeti ili donijeti glasova. Neminovno je, dakle, da se poznati i nepoznati kandidati odmah i politički svrstavaju, lijevo, desno, u sredinu. I već samo to, davno prije samih izbora, kompromitira smisao službe predsjednika države. Čak i kada se radi o nekim svjetonazorskim pitanjima,

predsjednik ne bi trebao javno optimizirati ni za jednu stranu. To, nažalost, u Hrvatskoj nije slučaj, kao što dokazuju prijašnji predsjednici Mesić i Josipović koji su se, prigodom nekih referendumu, javno izjašnjavali u korist jedne strane te tako prekoraciли ovlasti koje su im zakonom propisane.

Koje su dužnosti predsjednika Hrvatske?

Šteta što se, umjesto da se bavimo nagađanjima tko će pobijediti, usredotočujemo na ono što bi budući hrvatski predsjednik ili predsjednica trebali činiti. Njihov bi glavni zadatci bio usmjeravati političko djelovanje prema sadašnjim prioritetnim potrebama Hrvatske. Dok se medijski napuhavaju teme oko zaštite i promocije ljudskih prava, oko prava nebrojenih manjina, oko nekakve situacije nesnošljivosti ili mržnje u koju se navodno Hrvatska upela, oko tobožnje neslobode medija, Hrvatska ima daleko veće probleme koji nikako ni da se počnu rješavati. Hrvatska itekako ima zajamčenu zaštitu ljudskih prava, ne znam u kojoj zemlji manjine, kako nacionalne, tako i svjetonazorske, uživaju više prava od onih u Hrvatskoj, nije jasno kako je moguće iz nekih sporadičnih neprihvatljivih slučajeva nacionalne nepodnošljivosti na cijeli hrvatski narod bacati ljagu mržnje i ksenofobije. Tu se traži da predsjednik ili predsjednica Hrvatske odigra ključnu ulogu, ne samo na domaćoj društveno-političkoj sceni nego prije svega u pogledu načina kako se Hrvatsku i njezin narod doživljava u inozemnim krugovima. Za obavljanje toga zadatka nije dovoljno da neki kandidat bude popularan, lijep, bogat ili slatkorječiv. Traži se da bude stručan i sposoban na inozemnoj političkoj sceni zagovarati hrvatske interese pod svaku cijenu. Imamo li mi u Hrvatskoj takvih kandidata?

Predsjednik kao kućedomaćin

Vjerujem da postoje, možda će se čak i kandidirati, ali je odveć sigur-

no da neće dobiti dovoljno glasova. Predsjednikom ili predsjednicom postat će onaj ili ona koji iza sebe imaju najjaču političku *mašineriju*, najspasobnije komunikacijske stručnjake, koji će na svoju stranu znati privući medije i neke druge institucije u zemlji. a kada netko iza sebe ima mnoge koji za njega rade, podupiru ga i financiraju, onda je kasnije nužno i ovisan o njima. Dokazuje to i izbor kandidata za američkoga predsjednika koji itekako treba jaku finansijsku, političku i lobističku pozadinu kojoj se mora „odužiti“ nakon što postane predsjednik. Hrvatska je, međutim, mala zemlja u kojoj bi predsjednik mogao biti poput glavara jednoga velikog doma ili obitelji. Trebalо bi mu itekako biti stalo do činjenice da mu sinovi iz kuće bježe u inozemstvo. Ništa manje trebalо bi mu biti stalo do toga da u „kući“ ne bude drastičnih razlika i privilegija, da se poštuju neke vrijednosti koje su većini članova te velike obitelji „svete“. Ponavljam termin „većini“ građana jer se u Hrvatskoj prečesto događa da svakojake manjine uživaju veća prava nego većina hrvatskoga naroda. Trebalо bi mu biti stalo da u toj kući vladaju solidarnost i međusobno poštovanje. Ako toga budući predsjednik ili predsjednica nisu svjesni, onda njihova služba nije ništa drugo nego jedna politička funkcija više, a za predsjednika jedne države to je premalo.

ZLATNI JUBILEJ VLČ. IVAN KRAMAR

Vlč. Ivan Kramar, svećenik Porečke i Pulskog biskupije i župnik Župa Baderna i Žbandaj, proslavio je u srijedu, 26. lipnja 2019. godine, o blagdanu sv. Ivana i Pavla, mučenika, u Žbandaju, 50. obljetnicu svećeništva.

Misno slavlje predvodio je zlatomisnik, a prigodnu homiliju izrekao je vlč. Janez Barborić, kapelan u Poreču. Uz slavljenika i propovjednika koncelebrirali su: vlč. Josip Kalčić, vlč. Stipan Bošnjak, vlč. Ivan Princ, vlč. Ivica Butković, vlč. Marijan Kančijanić te kancelar Biskupije preč. Sergije Jelenić.

Vlč. Barborić u prigodnoj je homiliji podsjetio da su svetci zaštitnici te župe, mučenici Ivan i Pavao, dali svoj život zbog vjernosti Kristu, u 4. stoljeću, za vladavine cara Justiniјana, koji je htio vratiti poganstvo. Oni su bili svjesni da je život koji dolazi od Boga daleko vredniji od ovozemaljskoga života. Bog nam želi dati pouzdanje koje su imali mučenici, istaknuo je propovjednik. Rekao je nadalje kako je slavljenik

sebe stavio u službu Božju, preko njega je Riječ Božja dolazila ljudima, u svim župama gdje je služio.

Na kraju misnoga slavlja kancelar Biskupije prenio je slavljeniku čestitke i zahvale mons. dr. Dražena Kutleše, porečkoga i pulskog biskupa, te mu uručio prigodnu zlatnu plaketu povodom toga visokog jubileja. Prigodnim se čestitkama, u stihovima, vlč. Kramaru potom obratila i predstavnica župe Žbandaj.

Vlč. Kramar je u završnom obraćanju podsjetio da je prije pedeset godina primio red prezbiterata zajedno s vlč. Antunom Kolićem. Izrazio je zahvalnost Bogu koji ga je pozvao u svećenički stalež, svojim pokojnim roditeljima koji su ga odgajali u veoma teškim vremenima, a nadasve im je zahvalio jer su mu svojim životnim primjerom

svjedočili vjeru u Boga. Zahvalio je rodbini, prijateljima, župljanim, zboru na svim molitvama i podršci tijekom života te svima koji su na bilo koji način doprinijeli organizaciji ove proslave.

Vlč. Ivan Kramar rođen je u 1. studenoga 1941. u Labinu, od oca Ivana i majke Josipe, r. Kuzma. Kršten je deseti dan nakon rođenja, a sakrament potvrde primio je u mjestu Rakotule 1953. godine. Osnovnu školu završio je u Karožbi, a srednju školu u pazinskoj gimnaziji „Otokar Keršovani“. U Biskupijskom sjemeništu u Pazinu bio je od 1958. do 1962. Filozofsko teološki studij započeo je u Pazinu, nastavio u Zadru te dovršio u Rijeci 1969. godine. Za đakona ga je zaredio riječki nadbiskup mons. dr. Josip Pavlišić u ožujku 1969. godine, a red prezbiterata primio je po rukama porečkoga i pulskog biskupa mons. dr. Dragutina Nežića u lipnju iste godine.

Kao svećenik bio je na službi u Kašćergi, Zamasku, Sv. Ivanu od Šterne, Taru i Novoj Vasi, a sada je župnik u Baderni i Žbandaju.

(G. Krizman)

SREBRNI JUBILEJ VLČ. MIRKO VUKŠIĆ

Vlč. Mirko Vukšić, labinski dekan i župnik labinske Župe Rođenja BDM proslavio je u nedjelju, 14. srpnja 2019. svoj srebrni svećenički jubilej.

Uz svečara koncelebrirali su preč. Sergije Jelenić, kančelar Biskupije, vlč. Želimir Bagavac te vlč. Aleksandar Petrović. Na tom su se misnom slavlju, osim domaćih župljana, okupili brojni vjernici iz ostalih župa Labinskoga dekanata, kao i iz župa gdje je slavljenik prethodno djelovao.

Preč. Jelenić je u prigodnoj homiliji istaknuo kako su nam i danas prijeko potrebni svećenici, i to sveti svećenici, koji će nam tumačiti Ri-ječ Božju, dijeliti sakramente, poučavati djecu i mlade, biti podrška obiteljima, starijima i koji će nas ispratići u Vječnost. Stoga je izrazio radost i zahvalnost za 25 godina plodnoga svećeničkog djelovanja svečara, vlč. Mirka Vukšića. Obraćajući se svečaru, potaknuo ga je da nastoji cijelog života biti prepoznatljiv Kristov svjedok, da bi ljudi

u kontaktu s njim postajali sve bolji, a on u kontaktu s njima sve svetiji. Vjera je u našem narodu živa, ali na nama je da je učinimo još djelotvornijom, da nas svijet upozna po tome kako i koliko se međusobno ljubimo. Neka svi znaju da ljubeći jedni druge ljubimo Boga i da smo upravo zbog te ljubavi sretni. Svi smo pozvani biti jedni drugima milosrdni Samaritanci koji će primjetiti potrebnog čovjeka, sagnuti se nad njim, poslužiti mu, žrtvovati se za njega.

Na kraju je misnoga slavlja preč. Jelenić svečaru, uime biskupa ordinarija mons. dr. Dražena Kutleše, uručio biskupijsko priznanje i srebrnu plaketu za 25 godina svećeničkoga djelovanja. To je priznanje vanjski znak, ali predstavlja život svećenika za Crkvu, za narod Božji, za ono na što je i pozvan i na što ga

Bog, po biskupu, šalje u pojedine crkve i župe. Potom su se slavljeniku i okupljenima obratili predstavnici župa te su svečara darivali prigodnim darovima.

Vlč. Mirko je u završnom obraćanju zahvalio svima, prvenstveno na molitvama, a na poseban način biskupu na daru te prisutnim svećenicima. Naglasio je zadovoljstvo što ga je životni put doveo upravo u Istru.

Vlč. Mirko Vukšić rođen je u Novog Gradiški 13. travnja 1967. godine. Za svećenika je zaređen 26. lipnja 1994. godine. Dosad je obavljao razne službe u Kloštar Ivaniću, Slavonskom Brodu, Zagrebu, Trstu, Linzu, a od 2010. godine je u Porečkoj i Pulskoj biskupiji. Do 2017. godine upravljao je župama Kršete, Materada i Petrovija u Umaško-opratljskom dekanatu, a od 2017. godine župnik je više župa u Labinskem dekanatu te ujedno i labinski dekan.

(G. Krizman)

MLADE MISE

Vlč. Darko Kovačević

Svoju mladu misu u Župi sv. Luke, evanđelista, u sarajevskom Novom gradu, proslavio je u večernjim satima svetkovine sv. Ivana Krstitelja, don Darko Kovačević (1980.), svećenik Porečke i Pulskog biskupije, član Neokatekumenskoga puta. Na prvoj mladoj misi u povijesti ove sarajevske župe, utemeljene 1996., uz mladomisnika Darka suslavilo je devet svećenika, posluživala su dvojica đakona, asistirali su bogoslovi Nadbiskupijskoga misijskog međunarodnog sjemeništa Redemptoris Mater iz Vogošće, a vjerničko mnoštvo ispunilo je moderno crkveno zdanje, prenosi www.nedjelja.ba.

Nakon pozdrava koje je uputio župnik vlč. Željko Vlajić, blagoslov su don Kovačeviću dali njegovi roditelji Slavko i Jele.

Na misi je propovijedao don Jurica Manzoni, vicerektor u Sjemeništu Redemptoris Mater u Puli. Uvodno je istaknuo kako svatko treba iskoristiti ovaj milosni trenutak mlade mise za sebe jer u duhu svetkovine sv. Ive, čije ime znači „Bog provida, daje milost“, ovo je “ovoljan trenutak za susret s Kristom“.

„Ivan je najveći od žene rođen jer je naviještao ono što je najvažnije za čovjeka: pozvao je na obraćenje i pokazao Zaručnika (...) Jedina je Ivanova služba zapravo bila da predstavi Zaručnika. To je i poslanje jednoga svećenika: da Zaručnici tij. Crkvi, narodu, predstavi Zaručnika. To se može dogoditi ako ‘Ivan’, odnosno svećenik, poznaje Zaručnika“, rekao je don Jurica te, uz ostalo, poželio mladomisniku da „prihvati mentalitet proroka naviještajući istinu Isusa Krista“, za što se isplati i svaku žrtvu podnijeti.

Na kraju misnoga slavlja koje su pjesmom i svirkom animirali članovi Neokatekumenskoga puta iz Sarajeva, rektor Sjemeništa u Vogošći don Michele Capasso pozdravio je nazočne i protumačio da će don Darko podijeliti svoj mladomisnički blagoslov, a potom će svi koji to žele, moći poljubiti svećenikove ruke jer su to ruke koje mogu oprati grijehu i zazivom Duha Svetoga vršiti pretvorbu u Euharistiji.

Poslije svete mise nazočni su nastavili bratsko druženje u dvorištu župne crkve uz prigodan domjenak.
(IKTA/TUPPB)

Vlč. Zoran Cetinić

Ovogodišnja Devetnica uoči blagdana blažene Marije Propetog Isusa Petković, u njezinu rodnom Blatu na otoku Korčuli, započela je mladom misom domaćeg sina don Zorana Cetinića, u nedjelju, 30. lipnja 2019. godine. Mladomisnika je 8. lipnja u pulskoj katedrali Uznesenja Marijina za svećenika Porečke i Pulskog biskupije zaredio mjesni biskup mons. dr. Dražen Kutleša.

Slavlje je započelo pobožnošću Krunice s razmatranjima bl. Marije Propetoga Isusa Petković u njezini svetištu, odakle se svećana procesija zaputila na Plokatu ispred župne crkve gdje je mladomisnik slavio svoju mladu misu. Prije procesije mjesni župnik don Željko Kovačević blagoslovio je mladomisnika, a u procesiji su sudjelovali bratimi obiju blatskih bratovština sv. Vincence pod zaštitom Srca Isusova i Svih svetih, kumpanjoli, sestre iz Družbe Kćeri Milosrđa, župni zbor, ministranti, svećenici i mnoštvo vjernika.

Propovjednik je na mladoj misi bio vlč. Piergiorgio De Angelis, ravnatelj Biskupijskoga misijskog sjemeništa “Redemptoris Mater” u Puli koji je istaknuo važnost

Vlč. Branimir Šapina

nesebičnoga darivanja u svećeničkoj službi jer bi svako traženje vlastitoga priznanja značilo udaljavanje Isusovih službenika od njega, izašli iz zajedništva s njim, koji su zaboravili da su njegova ljubljena djeca. Tumačeći misao iz evanđeoskoga ulomka u kojem Isus govori nekom mladiću da pusti mrtvima da poka-paju svoje mrtve i da ide za njim bez odgađanja, propovjednik je upitao: "Tko su ti mrtvi?" I odgovorio je da su to oni koji su se udaljili od Boga. Završavajući svoju propovijed, pročitao je ulomak iz jedne od Blaženičnih pouka o križu koji je uputila sestrama te je zaželio da se mladomisnik i svi prisutni poput Blaženice ugledaju u križ i na njemu uče o istinskoj mudrosti vjerničkoga života.

Nakon euharistijskoga slavlja procesija se uputila u Blaže-ničino svetište gdje je župnik predvodio zagovornu molitvu, a provincialna predstojnica Družbe Kćeri Milosrda s. M. Emila Barbarić i mjesna predstojnica s. M. Janja Jurman misniku su, uz misnicu koju su izradile njihove sestre, darovale i relikvije Blaženice.

(Ured za medije Dubrovačke biskupije)

Vlč. Branimir Šapina svoju je mladu misu proslavio u Župi sv. Ivana Krstitelja u Puli, u nedjelju, 14. srpnja 2019. Bila je to prva mlada misa u toj župi od njezina osnutka 1996. godine.

Svečanost je započela roditeljskim blagoslovom koji je mladomisniku na klecalu ispred crkve uđijelila majka Ljilja, uz blizinu braće Ivana i Mateja. Taj je trenutak uzve- ličan prigodnom pjesmom župnoga zbara te recitacijama ministranata, u kojima je dostoјno spomenut i pokojni mladomisnikov otac, Branko Šapina.

Misi je nazočilo dvadesetak svećenika.

Nakon roditeljskoga blagoslova, mladomisnik je u procesiji, praćen svećenicima i rođbinom, ušao u crkvu te započeo svoju prvu svečanu misu.

U toj je svečanoj prigodi, po že-lji mladomisnika, propovjedao fra Petar Ljubičić iz Hercegovine, iz Župe Vitina, nedaleko Ljubuškoga. U prigodnoj homiliji propovjednik je istaknuo veličinu svećeničkoga poziva, naglasivši kako je svako svećeničko i redovničko zvanje Božji dar i Božja milost. Branimirova će zadaća biti da pomaže onima kojima ga Bog bude slao. Potaknuo je okupljene na molitvu za tako potrebna nova svećenička zvanja,

istaknuvši kako je najuzvišenije i najljepše od svega služiti Bogu i braći ljudima. U tom duhu, naveo je i primjer jedne župne zajednice u Italiji, blizu Torina, s oko 4000 vjernika, koja je u pedeset godina imala oko 500 svećeničkih i redovničkih zvanja. Ondje imaju već dugo godina praksu redovite molitve, mise i klanjanja svake prve nedjelje u mje-secu na nakanu duhovnih zvanja.

Istaknuo je također uzvišenost želje i nastojanja majke Ljiljane da njezin sin Branimir postane svećenik.

Na kraju misnoga slavlja oku-pljenima se prigodnim riječima kao domaćin obratio o. Đuro Hontić, župnik Župe sv. Ivana Krstitelja, zahvalivši svima koji su na bilo koji način doprinijeli realizaciji te svečanosti.

U svom završnom obraćanju mladomisnik se, uz zahvalu Bogu, svojoj obitelji i svima koji su mu na bilo koji način pomogli na životno-me putu i hodu prema svećeništvu, posebno sa zahvalnošću sjetio svoga pokojnog oca Branka i neizmjerne ljubavi koju mu je iskazivao. Posebno je zahvalio fra Anti Barišiću koji je predvodio trodnevnu duhovnu pripravu uoči mlade mise, te propovjedniku, fra Petru Ljubičiću.

(G. Krizman)

SLAVLJE SV. TOME, APOSTOLA, U PULI:

„Vjera sv. Tome životni je program“

Pulska biskupija i Grad Pula svetkovinu svoga nebeskog zaštitnika, sv. Tome, apostola, proslavili su u srijedu, 3. srpnja, svečanim koncelebriranim misnim slavljem u pulskoj katedrali Uznesenja Blažene Djevice Marije koje je ove godine predvodio mons. dr. Petar Palić, hvarski biskup i generalni tajnik Hrvatske biskupske konferencije, u koncelebraciji s mjesnim ordinarijem mons. dr. Draženom Kutlešom, biskupom u miru, mons. Ivanom Milovanom te tridesetak svećenika.

Misi su nazočili: vršitelj dužnosti župana Istarske županije Fabrizio Radin, zamjenica gradonačelnika Pule Elena Puh Belci, predstojnik Ureda državne uprave Istarske županije Draženko Janjušević, prorektorica Pulskoga sveučilišta „Jurja Dobrile“ prof. dr. sc. Nevenka Tatković, a po prvi put u povijesti ove mjesne Crkve na proslavi svetkovine svetoga Tome nazočio je, u ekumenskom duhu, predstavnik pravoslavne Crkve protojerej-stavrofor Goran Petković, paroh pulski i perojski.

Prigodne riječi dobrodošlice uzvanicima i svim okupljenima na početku mise uputio je porečki i pulski ordinarij mons. dr. Dražen Kutleša.

Radujem se da u zajedništvu vjere slavimo zaštitnika Pulske biskupije i ovoga grada, rekao je mons. dr. Petar Palić na početku prigodne homilije te zahvalio mons. Kutlešu na pozivu.

Prigoda je to da ohrabrimo jedne druge u vjeri i nastavimo svoj put kršćanskoga svjedočenja. Apostola Tomu povezujemo najčešće s činjenicom Kristova uskrsnuća. Nevjerni Toma ili sumnjivi Toma pridjevi su kojima ga nazivamo. Božja nam Riječ danas želi osvijetliti pravi pogled na ovoga apostola koji je, kao i drugi apostoli, svoju pripadnost Kristu posvjedočio svojom krvlju.

Je li Toma uistinu nevjeran?

Zašto Toma ne vjeruje poput drugih učenika? zapitao se propovjednik. Posljednje što zna jest da su vojnici Isusa uhitali i odveli. On je s drugim učenicima pobegao, sakrio se. Čuo je od nekih da je Isus osuđen na smrt i da su ga poput nekog razbojnika pribili na križ, da su ga skinuli s križa i položili u grob. Obuzimaju ga sumnja i rezigniranost: sve je gotovo, Isus je mrtav. Sve su nade mrtve. Sva je radost umrla. Čemu život i daljnji trud? Moj Učitelj i Gospodin ne živi više,

opisao je biskup stanje sv. Tome u tom trenutku.

Odjednom tvrdnja – Isus je uskrsnuo. No, morao se Toma uvjeriti i doživjeti svojim očima i rukama. Želio je vidjeti trag čavala i rane.

Je li Toma doista nevjernik? Biti nevjernik značilo bi: „Ne želim više ništa znati o Isusu Kristu.“ Biti nevjernik značilo bi: „Ne želim više imati ništa s drugim učenicima.“ Međutim, Toma je u kontaktu s njima. I poput drugih, nuda se u dubini duše da će Isus doći.

Zato bi bilo bolje za Tomu reći da nije nevjeran, nego je skeptičan, istaknuo je propovjednik. Možda nama, današnjim kršćanima, nekad nedostaje „zdrave“ skepse, biti skeptičan znači ne prihvatići sve što nam se servira, ne potvrđivati uvijek glavom sve ono što mi se nudi, bez ikakva preispitivanja priklanjati se pogrešnom nauku i umjetnim sustavima vrijednosti.

I još je jedna stvar koju možemo naučiti od Tome: on je apsolutno iskren, nastavio je mons. Palić. On se ne pretvara da ima vjere tamo gdje je nema. On vjerovanje ne izgovara brbljući, bez razumijevanja sadržaja vjere. Tomi je potreban uvid i sigurnost. Ako se što Isusu nije svidjelo, onda je to bilo licemjerje. Toma nije bio licemjer. Takve iskrene sumnje, kao što ih vidišmo kod Tome, ponekad govore o većoj spremnosti da se vjeruje, nego o nepromišljenu sudjelovanju i optužujući pobožnih običaja. Često se samo ozbiljnim preispitivanjem može otkriti istinsko pojašnjenje i duboko uvjerenje, koje onda ništa i nitko ne može uzeti. Takav je sv. Toma. I onda Isus ponovno iznenada dolazi u krug svojih učenika. On ulazi kroz zatvorena vrata i pozdravlja ih: „Mir vama!“

„Gospodin moj i Bog moj!“

Koliko Isus voli Tomu i koliko mu želi pomoći, vidimo u onome što mu kaže: „Prinesi prst ovamo i pogledaj mi ruke! Prinesi ruku i stavi je u moj bok..!“ Netko je taj zahtjev nazvao jednom od najomiljenijih rečenica u cijeloj Bibliji. Toma je dobio zeleno svjetlo, može ispuniti svoju želju i dotaknuti Isusa. No, ništa od toga, podsjetio je mons. Palić. To bi bilo posve neprikladno. Prije toga postojala je iskrena želja za sigurnošću, sada bi to bio izraz nepovjerenja, distanciranja, drskosti izvan svake usporedbe, kao da je Isus bio predmet koji treba testirati. Ne, dodir više nije potreban. Toma, također, zna tko je ispred njega: „Gospodin moj i Bog moj!“ Ovdje je vrhunac događaja. Nevjerni Toma prepušta mjesto Tomi koji vjeruje. To je on! Isus je stvarno živ. Sav strah nestaje. Toma, negativan primjer, postaje pozitivan uzor svima nama. Kada je Portugalac Vasco da Gama otkrio morski put do Indije oko 1500., bio je zadivljen što je tamo pronašao kršćanske zajednice, zajednice s drevnom tradicijom. Nazvali su se Tominim kršćanima, a prema njihовоj tradiciji, naš apostol Toma došao je u Indiju kao misisionar i tamo umro kao mučenik.

„Blaženi koji ne vidješe, a vjeruju!“

Sada kada je sve razjašnjeno, kada su sve sumnje raspršene, a Toma potpuno integriran u krug učenika,

Isus dodaje još jednu rečenicu, a ova rečenica kruna je ovoga događaja i vrhunac ovoga odlomka: „Budući da si me video, povjerovao si. Blaženi koji ne vidješe, a vjeruju!“

Vjera je tim bolja što manje vidi, rekao je propovjednik. Ako imate malo dokaza, morate puno vjerovati. Tko god ima sve dokaze pred sobom, uopće ne mora vjerovati. I ako netko nema ni najmanjeg dokaza i još uvijek vjeruje, on je heroj vjere. Ako sve činjenice govore protiv toga, ako je nešto absurdno i nemoguće i još uvijek vjerujete u to, to je prava vjera, pojasnio je mons. Palić.

Na kraju je upriličen ofer, čašćeњe relikvija sv. Tome, apostola, u povijesnom relikvijaru, koje je vjernicima na čašćeњe pružao kapelan Mauro Boccadoro.

Maestralom izvedbom staroslavenske mise te drugih prigodnih liturgijskih pjesama slavlje su uzveličali članovi Zbora Glazbene akademije u Puli, uz sudjelovanje pjevača katedralnoga zbora, a dirigirao je doc. art. Domeniko Briški.

Nakon svečane mise, na Trgu sv. Tome ispred Katedrale održan je slavljenički koncert suvremene duhovne glazbe na kojem je nastupila grupa Emanuel, renomirani istarski kantautor Bruno Krajcar te glazbenik Ante Cash koji je okupljenima dao svjedočanstvo svoga duhovnog puta prema obraćenju.

(G. Krizman)

Nadb. Giorgio Lingua novi apostolski nuncij u RH

Mons. Giorgio Lingua imenovan je 22. srpnja 2019. novim apostolskim nuncijem u Republici Hrvatskoj.

Nadbiskup Giorgio Lingua rođen je 23. ožujka 1960. u Fossanu (Cuneo) u Italiji. Zaređen je za svećenika 10. studenoga 1984. i inkardiniran u biskupiju Fossano. Postigao je doktorat iz kanonskog prava. U diplomatsku službu Svetе Stolice ušao je 1. srpnja 1992., a obavljao je diplomatsku službu u Apostolskim nuncijaturama u Obali Bjelokosti i u Sjedinjenim Američkim Državama, u Državnom tajništvu Svetе Stolice u Odjelu za odnose s državama te u Apostolskim nuncijaturama u Italiji i u Srbiji. Apostolskim nuncijem u Iraku i u Jordanu imenovan je 4. rujna 2010. te 17. ožujka 2015. nuncijem na Kubi.

Prijašnji nunciji u RH bili su mons. Giulio Einaudi (1992.-2003.), mons. Francisco-Javier Lozano Sebastián (2003.-2007.), mons. Mario Roberto Cassari (2008.-2012), mons. Alessandro D'Errico (2012.-2017.) i mons. Giuseppe Pinto (2017.-2019.).

(IKA)

Biskup Košić na proslavi svetkovine sv. Ivana Krstitelja u Puli

U ponedjeljak, 24. lipnja 2019. pulsko Župa sv. Ivana Krstitelja svečano je proslavila svetkovinu svoga nebeskog zaštitnika, a ujedno i drugu obljetnicu posvete nove župne crkve.

Misno je slavlje predvodio sisački biskup Vlado Košić, u suslavljku s porečkim i pulskim biskupom u miru mons. Ivanom Milovanom, župnikom domaćinom o. Đurom Hontićem te s desetak svećenika iz Pule i okolice, a koncelebrirao je i vlč. Ivo Borić, kapelan policijske kapelanijske sv. Kvirina Sisačkoga pri PU sisačkomoslavačkoj.

U ulaznoj su procesiji uz ministrante, bogoslove, svećenike i biskupe bili i župljeni odjeveni u narodne nošnje raznih krajeva Hrvatske. Po dolasku na prezbiterij prigodnu riječ pozdrava pročitala je župljanka Suzana Valić te su biskupima uručeni prigodni darovi u znak dobrodošlice.

Predvoditelj je u homiliji istaknuo kako je sv. Ivan posebno zanimljiv i osebujan svetac, posebno blizak Isusu, čiju je važnost Crkva prepoznala od samih početaka dodijelivši mu dva blagdana. Dok se ostalim svetcima slavi samo jedan, njemu se slavi blagdan i rođenja i smrti. Poseban je to svetac jer je spojio Stari i Novi zavjet: kao prorok je navještao Mesiju, ali ga je i osobno pokazao kada je na Jordanu krstio Isusa. Isus je samo za njega rekao da je „prorok, i više nego prorok“, on je otisao u pustinju i na rijeci Jordanu one koji su željeli obraćenje i promjenu života, krstio u znak oproštenja grijeha.

Njegova se odlučnost i hrabrost posebno pokazala kada je samom kralju Herodu predbacio da živi u preljubu. Crkva ga slavi kao mučenika, premda nije ubijen zbog vjere u Krista, ali je branio moralno načelo svetosti i nerazrješivosti braka te

je tako zapravo svjedočio za Kristov nauk i njegovo Kraljevstvo. Ivanu i Isusu zajedničko je da su ubijeni zbog sukoba s tzv. pravednicima, farizejima, jednoga je ubio Herod, drugoga raspeo Pilat, napomenuo je propovjednik. Nadalje, najveće je Ivanovo svojstvo da je znao svoje granice, uvijek je beskom-promisno upućivao ljude na Isusa. Isus je, govoreći o Ivanu Krstitelju, rekao: „Među rođenima od žene, nitko nije veći od Ivana. A ipak, i najmanji u kraljevstvu Božjem veći je od njega“, hvali ga kao najvećeg predstavnika Staroga zavjeta, dok ujedno priznaje svakoga tko je kršten Isusovim krštenjem većim od njega jer je član Crkve. Sagledavajući poruku koju Crkva razmatra u Ivanovu rođenju, propovjednik je istaknuo da je njegovo rođenje od nerotkinje dokaz Božje svemogućnosti, no u današnjim okolnostima poziv je to na zaštitu života, od rođenja do prirodne smrti. Poziv je to na prihvatanje novoga života jer baš taj novi život, može biti, poput Ivana, „ispunjeno obećanja da će Bog ‘spasiti nas od neprijatelja naših‘“, jednako tako ona djeca koju

roditelji s ljubavlju prihvate, mogu postati važni nositelji napretka i boljšitka našega naroda i čitavoga svijeta, istaknuo je mons. Košić.

Neka i ova proslava sv. Ivana Krstitelja pomogne u učvršćivanju našeg vjerničkog zauzimanja – poput sv. Ivana – da hrabro zastupamo ono što je moralno, što je dobro, da se zauzimamo za ispravan odgoj djece i mladih, za domoljublje i svaki napredak, zaključio je mons. Košić.

Na kraju misnoga slavlja blagoslovljena je nova župna zastava. U crkvu su je svečano unijeli kumovi crkve, koji su prigodom posvete crkve bili supotpisnici povelje.

Svetkovini je u toj župi prethodila Trodnevница. Prve je večeri misno slavlje predvodio preč. Josip Kolega, koji je nakon mise održao izlaganje „Nedjeljna euharistija u životu kršćanske obitelji“. Dan uoči svetkovine, posljednji dan Trodnevnice, održan je u samostanu sv. Franje Asiškoga gdje je dijecezanski Ured za obitelj organizirao Biskupijski obiteljski susret.

(G. Krizman)

“Prvaci apostola kao uzor vjere”

Blagdan sv. Petra i Pavla, ap., jedna od najvećih istarskih župa, Župa sv. Pavla Apostola u Puli proslavila je u subotu, 29. lipnja, s više svečanih misnih slavlja te prethodno s trodnevnom duhovnom pripravom.

Središnje svečano misno slavlje predvodio je porečki i pulski biskup u miru mons. Ivan Milovan, uz koncelebraciju petnaestak svećenika te u nazočnosti vjernika iz raznih pulskih župa.

Svečano večernje misno slavlje predslavio je generalni vikar Biskupije mons. Vilim Grbac. Trodnevnu duhovnu pripravu uoči blagdana predvodio je fra Darko Tepert iz pazinskog Franjevačkog samostana Pohođenja Marijina.

Mons. Milovan u prigodnoj je homiliji istaknuo kako su ti pr-

vaci apostola najčešće prikazani zajedno, zbog svoje ključne uloge u životu prvih zajednica kršćana. Bili su različiti po pozivu, Petar od židovskoga ribara postaje glavom zborna apostola. Bio je čovjek srca, nagao, ali se iskreno znao kajati. U tekstu Evandelja stoji kako Isus spominje ključeve pa kršćanska umjetnost Petra prikazuje uglavnom s ključevima u ruci, kao onaj koji ima vlast od Isusa otvarati vrata raja. Pavao, najprije velik proganjitelj kršćana, velik intelektualac i zanesenjak, po obraćenju ostaje tri godine u pustinji u meditaciji. Nakon toga proživio je misionarskim životom, potpuno predan poslanju, osobito prenošenju Evandelja poganskim narodima. Obojica su svoje služenje Bogu zapečatili najvećim dokazom vjernosti Bogu, mučeništvom u Rimu, Petar je raspeta s glavom prema dolje, a Pavlu je, kao rimskom građaninu, odrubljena glava. Iskopavanjem ispod bazilike sv. Petra i bazilike sv. Pavla Izvan Zidina pronađene su njihove relikvije i uređeni grobovi, uz dokaze intenzivne hodočasničke aktivnosti tijekom povijesti, napomenuo je biskup.

Petar je uime svih apostola rekao: „Ti si Krist“, na toj ispovijesti vjere počiva Crkva, naglasio je

propovjednik. Tu Istinu, ispovijest vjere, Crkva ponavlja tijekom 2000 godina. I nakon nebrojenih promjena vladara i sustava vjera Crkve ostala je nepromijenjena. Unatoč svim vođama, unatoč ljudima i njihovim nesavršenostima, vjera vodi lude svetosti i ima plodove svetosti. Vidljivi plodovi svetosti i života Crkve jesu svi mnogobrojni proglašeni i neproglashedni svetci. Katolička Crkva ustraje u cjevovitoj vjeri, čuva cjevovitu vjeru, trudi se živjeti od snage vjere koju nam je Isus ostavio, od snage sakramenata, Evandelja, euharistije, molitve, i donosi plodove čovjekoljublja, bogoljublja i rodoljublja. Pavao je bio sav predan Kristu, služio je Kristu cijelim životom, bio je zanesenjak, zaljubljenik u Krista, koji je danonoćno služio kršćanskim zajednicama diljem Rimskoga Carstva.

I mi smo, poput sv. Petra i Pavla, pozvani biti misionari, jačati se u vjeri i prenositi ju drugima te biti zahvalni Bogu za dar vjere i Crkve, zaključio je biskup.

Misno je slavlje glazbeno popratilo župni zbor, pod ravnateljem dr. Andreja Angelinija.

(G. Krizman)

SVETKOVINA PRESVETOGLA SRCA ISUSOVIA

Na svetkovinu Presvetoga Srca Isusova, 28. lipnja, okupili su se vjernici iz Labinskog dekanata u istoimenoj crkvi na Marcilnjici. Svečanu misu predvodio je kapelan Gornjega Labina vlč. Boško Čatlak, uz koncelebraciju domaćega župnika vlč. Blaža Bošnjakovića i župnika Gornjega Labina vlč. Mirka Vukšića. Vjernici, koji su došli i iz okolnih župa, okupili su se na otvorenom iza crkvice i pokazali su štovanje prema Presvetom Srcu Isusovu. Podsjetimo se da je ova župa najbrojnija labinska župa i dio je svoga prostora ustupila Dnevnom boravku za starije osobe koji djeluju u sklopu Doma za odrasle osobe iz Raše. Nakon sv. mise uslijedilo je druženje uz domjenak koji su priredile vrijedne župljanke i suradnice.

PROSLAVA BL. MARIJE PROPETOG ISUSA PETKOVIĆ U PULI

U nedjelju, 7. srpnja 2019. godine svečano je u crkvi svetoga Josipa u Puli proslavljen spomen blažene Marije Propetoga Isusa Petković. Taj se spomen u toj župi redovito slavi od 2004. godine, kada su njezine moći postavljene u oltar.

Svečanu misu predvodio je o. Đuro Hontić, župnik puljske Župe sv. Ivana Krstitelja te gvardijan samostana sv. Franje Asiškoga u Puli, zajedno sa župnikom domaćinom vlč. Ivanom Prodanom.

U prigodnoj homiliji, o. Đuro se osvrnuo na citat iz Evanđelja: „Žetva je velika, a radnika malo.“ Isus kada govorи o žetvi, misli prvenstveno na rad na Njivi Gospodnjoj. Ističуći da je Isus poslao sedamdeset dvojicu, objasnio je kako su navjestitelji poslani svima jer se u to vrijeme smatralo da postoje 72 naroda. Isus im je poslao one koji će ih duhovno hraniti. Isusu je stalo do svih ljudi na ovome svijetu, vidimo ljubav Božju i brigu za cijeli svijet. „Žetva je velika, a radnika malo“ značи da je na svijetu velika potreba za

Bogom, stoga je svatko od nas taj radnik u žetvi Gospodnjoj.

I bl. Marija Petković je u svoje vrijeme shvatila tu poruku. Osjetila je kako ju Bog šalje da se brine za siromašne i potrebite. Već je u obitelji primila dobre primjere i poticaje. Tadašnji dubrovački biskup Marčelić ju je podržavao u njezinu radu i tako je ona već u svojim mlađačkim danima u Blatu na Korčuli osnovala svoj prvi samostan pod njegovim pokroviteljstvom s ciljem da novoosnovana zajednica brine za školovanje i odgoj djevojaka.

A kako nas Bog zove da budemo radnici u Njegovoј žetvi? zapitao se predvoditelj. Kršćansko odgajanje

djece jedan je od načina. U nastavku homilije istaknuo je potrebu prenošenja pravih kršćanskih vrijednosti na mlađe generacije, a to se najbolje prenosi upravo primjerom roditelja.

Na kraju mise djeca iz pulskog vrtića „Marija Petković“, kojeg vode časne sestre, članice Družbe Kćeri Milosrda, održala su malu „akademiju“ – pjevali su i recitirali u čast Blaženice. Nakon mise i nastupa mališana pred crkvom i u dvorana ma sve se prisutne ponudilo kolačima, pićem i sladoledom i svi su se okupljeni zadržali u razgovoru i druženju.

(G. Krizman)

Proslava sv. Petra i Pavla u Završju

U Završkim brdima, na osami iznad rijeke Mirne, nalazi se starodrevna crkvica Sv. Petra i Pavla. Godine 1975. bila je u ruševnom stanju. U tim, za Crkvu teškim, vremenima nije bilo lako pronaći materijal i radnike za obnovu. U nekim mjestima lokalni su komunisti zastrašivali zidare da ne rade na crkvenim objektima. Neustrašivi zidar Mateo Antonac i župnik Jukopila uz pomoć tamošnjih dobrih ljudi spasili su krov od urušavanja. Kao što se gotovo uvijek kroz povijest događa, neprijatelji Crkve su se „urušili“, a crkvica je zahvaljujući dobrim ljudima spašena od urušavanja i nedavno temeljito obnovljena. Uz ostale, zato su zasluzni bivši i sadašnji načelnik općine Grožnjan, gospodin Rino Dunis i Claudio Stocovaz. U crkvici je novi križni put koji je darovao načelnik Stocovaz. Ovih su dana dovršene i postavljene kraj oltara, dvije velike slike koje je izradila i poklonila crkvi akademska slikarica iz Trsta, gospođa Chiara Florio. Misio je, kao i svake godine, Oprtaljsko-Završki župnik Ante Tonči Jukopila uz pratnju završkog zbora i harmonija koji je svirao završki orguljaš Maurizio Brozolo. A u Oprtlju, svake nedjelje i blagdana, misu na novim orguljama prati Deni Basanež. Župnik je u propovijedi naglasio kako je uzaludna borba protiv Kristove

crkve. Krist je rekao apostolu Petru:” Ti si Petar stijena, na toj stijeni sagradit ću Crkvu svoju i vrata je pakla neće nadvladati...“. Da nas ohrabri Krist je još rekao: “Mene su proganjali i vas će, nemojte se bojati ja sam s vama u sve dane do svršetka svijeta....“. Zato protivnici Crkve budu i nestanu, a Kristova crkva je i danas tu. Poslije mise, kao i svake godine, pred crkvom je nastavljeno bratsko druženje do zalaska sunca. Malobrojni vjernici onoga kraja počastili su sve prisutne kolačima i dobrim domaćim vinom, Općina Grožnjan obilnim roštiljem, a župnik Jukopila župnikovom travaricom. (S. D.)

MATURANTI XXIII. GENERACIJE PAZINSKOG KOLEGIJA

Ispisom svjedodžbi o položenim ispitima državne mature završeno je školovanje XXIII. generacije gimnazijalaca u Pazinskom kolegiju. Učenici klasičnog i jezičnog programa iznimnim su školskim postignućima, sudjelovanjem na natjecanjima i projektima te volonterskim angažmanom značajno obilježili protekle četiri godine života i rada ustanove. Velik broj učenika ostvario je uspješno uključivanje na državna i međunarodna natjecanja iz klasičnih i stranih jezika. Komunikacijske i prezentacijske vještine okušali su predstavljanjem naše škole i zemlje tijekom natjecanja Euroscola u Strasbourg te razmjena učenika u Italiji, Belgiji i Danskoj. Nisu zaostajali ni u jezičnom stvaralaštvu na materinjem jeziku, pa su zabilježeni i najviši plasmani na državnoj razini Goranovog proljeća i Liderana te sudjelovanje na projektima zavičajne nastave. Sportska postignuća bila su najzapaženija u skupnim sportovima na Domijadi – natjecanju za učenike smještene u učeničkom domu, a pojedinačno je istaknut rezultat u daljinskom jahanju. Presjek zaokružujemo likovnim i glazbenim stvaralaštvom, za koje se je više učenika odlučilo u profesionalnom razvoju. Učenik generacije Josip Mužević u svom je govoru povodom svećane podjele svjedodžbi istaknuo značaj zajedništva u odgoju i obrazovanju. Maturante spominjemo svakako i po uključivanju u volonterske projekte u školi i široj zajednici, pokretače novih izvannastavnih aktivnosti i projekata stoga smo na njih iznimno ponosni. Čestitamo im na uspješno položenoj maturi i upisu na željene studije te se radujemo njihovim budućim uspjesima.

(Roberta Baričević Ivić)

BOG PRILAZI ČOVJEKU

Tumačenje poklada vjere

84 „Poklad“ (1Tim 6,20) vjere (*depositum fidei*), sadržan u Svetoj predaji i u Svetom pismu, apostoli su povjerili svojoj Crkvi kao cjelini. „Prianjajući uz nj, sav sveti puk – sabran oko svojih pastira – ustraje postojano u nauci apostolskoj i zajedništvu, u lomljenu kruha i molitvama, tako da nastaje jedinstvena istodušnost predstojnika i vjernika u čuvanju, vršenju i isповijedanju predane vjere.“

857 Crkva je apostolska jer je utemeljena na apostolima, i to u trostrukom smislu: bila je i ostaje sagrađena na „temelu apostola“ (Ef 2,20; Otk 21,14), svjedoka koje je sam Krist izabrao i poslao da propovijedaju; pomoću Duha koji u njoj prebiva ona čuva i prenosi nauk, dobar poklad, zdrave riječi koje je čula od apostola; trajno je, sve do Kristova ponovnoga dolaska, poučavaju, posvećuju i njome upravljaju apostoli, po svojim nasljednicima u pastirskoj službi: zboru biskupa, „kojem pomažu svećenici, u zajedništvu s Petrovim nasljednikom, vrhovnim pastirom Crkve“. Ti, pastiru vječni, ne napuštaš svoga stada, već ga po svetim apostolima trajno štitis i čuvaš; ti i danas upravljaš Crkvom po onim istim pastirima koji je predvode u ime tvoga Sina.

871 „Kristovi su vjernici oni koji su, krštenjem pritjelovljeni Kristu, učinjeni Božjim narodom i zbog toga su, postavši na svoj način dionici Kristove svećeničke, proročke i kraljevske službe, pozvani da, svaki prema svojem položaju, vrše poslanje koje je Bog povjerio svojoj Crkvi da ga ispunи u svijetu.“

2033 Učiteljstvo pastira Crkve u moralnim pitanjima redovito se događa u katehezi i u propovijedanju, uz pomoć djela teologa i duhovnih pisaca. Na taj se način, od pokoljenja na pokoljenje, pod vodstvom i budnošću pastira, prenosi „poklad“ kršćanskoga morala što ga sačinjava značajna cjelina normi, zapovijedi i kreplosti koje proistječu iz vjere u Krista, a oživljava ih ljubav. Ta je kateheza tradicionalno, uz Vjerovanje i Očenaš, uzela kao temelj i Deset Božjih zapovijedi koje izražavaju načela moralnoga života što vrijede za sve ljudе.

85 „Zadaća vjerodostojno tumačiti pisani ili predanu riječ Božju, povjerena je samo živom crkvenom učiteljstvu, koje to s autoritetom čini uime Isusa Krista“, tj. biskupima u zajedništvu s Petrovim nasljednikom, rimskim biskupom.

889 Da bi sačuvao Crkvu u čistoći vjere predane joj od apostola, Krist koji je istina, htio je Crkvi dati udjela u svojoj nezabudivosti. Narod Božji, pod vodstvom živoga crkvenog učiteljstva, „nepokolebljivo pristaje uz vjeru po nadnaravnom osjećaju vjeće“.

891 „Rimski biskup, glava biskupske zboru, ima nezabudivost snagom svoje službe kada, kao vrhovni pastir i učitelj svih vjernika, koji svoju braću utvrđuju u vjeri, definitivno proglašuje nauk vjere i morala (...). Crkvi obećana nezabudivost nalazi se također u biskupskom zboru kad obavlja vrhovnu učiteljsku službu zajedno s Petrovim nasljednikom“, osobito na općem saboru. Kada Crkva svojim vrhovnim Učiteljstvom nešto određuje „da treba vjerovati kao od Boga objavljeno“ i kao Kristov nauk, „te definicije treba primati s vjerskom poslušnošću“. Ta se nezabudivost proteže na sav poklad Božje objave.

892 Božja je asistencija također dana nasljednicima apostola kada naučavaju u jedinstvu s Petrovim nasljednikom te, na osobit način, rimskom biskupu, pastiru cijele Crkve, kad oni (...) predlažu nauk koji vodi boljem shvaćanju Objave u pitanjima vjere i morala. Uz to redovito učenje vjernici trebaju „pristati s religioznim posluhom“ koji, ako se i razlikuje od posluha vjere, ipak ga produžuje. (Pripremio: BiB)

SVETKOVINA TIJELOVA

POREČ

Porečki i pulski biskup mons. dr. Dražen Kutleša svečano misno slavlje i procesiju o svetkovini Tijelova predvodio je u Poreču uz koncelebraciju više svećenika, a u nazočnosti velikoga broja vjernika. Svečanosti je također bilo nazočno porečko gradsko poglavarstvo, predstavnici policije, vatrogasaca i drugih gradskih institucija i službi.

U prigodnoj homiliji biskup je, promatrajući poruku svetkovine Tijelova i Evandelja, o pet kruhova i dvije ribe, istaknuo da živimo u vremenu kada nismo toliko gladni kruha ni pića, nego smo gladni ljubavi i svega onoga čega prije ljudi nisu bili gladni. Upravo zato je Crkva tu da preko svojih svećenika naviješta, upravo u tim teškim trenutcima kada društvo i pojedinac osjećaju onu egzistencijalnu glad i ne znaju što činiti. Biskup je napomenuo da su i apostoli znali reći kako nemaju hrane ni ideja. Kao i u ona vremena, i danas se trebamo zapitati možemo li izaći iz iznimno teških situacija. Isus žarko želi nahraniti te ljudi i govori učenicima: „Dajte im jesti.“ Fokusirali su se na ono malo što su imali, pet kruhova i dvije ribe. Oni su gledali samo to, a ne Isusa, zaboravljajući sva čudesa koja je činio pred njima, i nisu vjerovali onako kako su trebali. I mi danas možda

previše gledamo u taj kruh i te ribe, a malo gledamo u Isusa koji može promijeniti čovjeka.

Isus kaže: „Posjedaj ljudi u grupi po pedesetak i nahrani ih.“ I taj broj pedeset simbolika je naših župnih zajednica: da se župne zajednice okupljuju oko svojih svećenika, da ih svećenici hrane upravo Tijelom i Krvlju Kristovom, da oni mogu biti nahranjeni u duhu te da taj duh daje šire među drugim ljudima, da se prepozna tko je vjernik jer on uvijek zrači ljubavlju i onim duhom koji će drugi prepoznati. Isus ne traži veliko bogatstvo od nas, on traži da damo ono što imamo, onih malih pet kruhova i dvije ribe, a on će dalje učiniti, trebamo prepustiti njemu da on učini onako kako on zna. On uzima to jelo, blagoslovi, umnoži i dade svojim učenicima da razdijele narodu. Tu je važno shvatiti da Isus Krist uvijek djeluje preko Crkve i preko svojih učenika. Zato se potrebno u crkvama okupljati zbog toga Živoga Kruha koji nam daje on sam. Taj je Živi Kruh Isus Krist koji se uprisutnjuje među nama.

Poruka današnje mise jest da Isus Krist ima suošćećanja sa svakim čovjekom, on vidi potrebe svakoga čovjeka, samo što mi ljudi to ne vidi-mo, gledamo samo ono materijalno, dvije ribe i kruh, a ne primjećujemo

da nas on gleda i vidi naše potrebe. Na kraju ipak nismo zadovoljni samo materijalnim jer smo svjesni da s ovoga svijeta odlazimo bez ičega, trebamo se zapitati što ćemo ponijeti pred Isusa koji nam se ovdje nudi.“

Biskup je zatim potaknuo na zahvalnost za sve što imamo, jer sve je Božji dar, ali i zahvalnost za svećenike i Crkvu koja nas upravlja i vodi na putu spasenja. Homiliju je zaključio riječima: „To je poruka današnjega blagdana: da budemo ljudi koji će moliti pred Presvetim Oltarskim Sakramentom, ali isto tako da će plodovi biti takvi da ćemo djelovati, da ćemo znati dijeliti s drugim ljudima i znati prihvati druge ljudi onakvima kakvi jesu i znati podijeliti ono što imamo, što je Božji dar, da i drugi mogu uživati.“

Nakon misnoga slavlja uslijedila je Tijelovska procesija s četirima oltarima, od kojih je svaki bio urešen slikom jednoga suvremenog Božjeg ugodnika: sv. Majke Tereze, bl. Francesca Bonifacia, bl. Alojzija Stepinca i bl. Miroslava Bulešića.

Svečanu misu i procesiju moglo se izravno pratiti na programu HTV1.

(G. Krizman)

PULA

Svečano misno slavlje i Tijelovsku procesiju u Puli, u četvrtak, 20 lipnja, u večernjim satima, predvodio je mons. Ivan Milovan, biskup u miru, uz koncelebraciju petnaestak svećenika iz Pule i okoline.

„Uz pogled na jaslice i pogled na križ tu je i pogled na Euharistiju kao najveći dar Isusa njegovoј Crkvi. Euharistija je sakrament intenzivne Kristove prisutnosti s nama do konca svijeta, kao što on reče, ‘Ja sam s vama u sve dane do svršetka svijeta.’ Mi vjernici vjerujemo da je u Euharistiji Isus stvarno s nama. Crkva do konca svijeta u dobru i zlu ima njega kao Dobroga Pastira, kao onoga koji je vodi i hrani svojim Tijelom i Krvlju.“, rekao je u propovijedi mons. Milovan. Nakon mise uslijedila je tradicionalna Tijelovska procesija gradskim ulicama: Riva, Ulica sv. Ivana, Ulica Dubrovačke bratovštine te Scalierova ulica. Procesija je završila svečanim blagoslovom pred crkvom sv. Antuna Padovanskog.

LABIN

Na blagdan Tijelova vjernici su Labinskoga dekanata svečanom procesijom proslavili ovu svetkovinu. Povorka je krenula iz crkve Rođenja Marijina iz Staroga grada Labina, glavnem prometnicom pre-

ma odredištu crkve Gospe Fatimske u Podlabinu. Uz četiri postaje sudionici su pratili Presveti Oltarski Sakrament i time posvjedočili svoju vjeru i zahvalili svome Spasitelju na dostojanstven način. Na početku

povorce bili su ministrianti i ovo-godišnji prvpričesnici koji su latičama cvijeća obasipali put kojim je prolazilo Presveto. Članovi zborova Dekanata predvodili su pjesmu koja se orila gradom u čast Gospodinu.

Dugo je godina bila tradicija da se Tijelovska procesija odvijala ulicama Staroga grada, a sada je ovo već četvrta godina da se Procesija proširila glavnim ulicama cijelog grada. Uz zahvalu svim vjernicima koji su sudjelovali i odvažili se da po sparnu vremenu daju slavu Isusu, posebnu zahvalu upućujemo i djelatnicima PP Labin koji su nas pratili i tako omogućili da Procesija protekne u najboljem redu.

(Tekst: LB; Foto: Moreno Franković)

OPRTALJ I ZAVRŠJE

Iako u ovim župama ima sve manje stanovnika, godišnje se rodi jedno dijete, a umire ih oko petnaestak, većina vjernika iz obje župe, svake se godine odazovu na procesije. I ove godine na Tijelovo bilo je svečano. Odazvali su se mnogi vjernici a među njima mladi i djeca koji su pomagali i u pripremama za procesiju.

S. D.

Susret svećenika Riječke metropolije i Zadarske nadbiskupije

Susret svećenika Riječke metropolije i Zadarske nadbiskupije u Gospicu i na Udbini okupio je 25. lipnja stotinu svećenika i domaćih bogoslova, kao i njihovih biskupa. Na početku ih je u biskupskom ordinarijatu pozdravio domaći biskup Zdenko Križić.

Susretu su prisustvovali riječki nadbiskup i metropolit Ivan Devčić, porečki i pulski biskup Dražen Kutleša, krčki biskup Ivica Petanjak, a uime odsutnoga zadarskog nadbiskupa Želimira Puljića naznačio je generalni vikar Josip Lenkić.

Prvi je dio susreta održan na groblju sv. Marije Magdalene gdje je o krvavoj poslijeratnoj gospičkoj povijesti svjedočio predsjednik Hrvatskoga društva političkih zatvorenika Ivan Vukić.

Na kraju su svećenici posjetili grob s. Žarka za koju je pokrenut postupak beatifikacije, kao i za još šest stradalih redovnica (s. Kornelija Horvat, s. Lipharda Horvat, s. Gerald Jakob, s. Konstantina Mesar, s. Trofima Miloslavić i s. Blanda Stipetić). Time je završio prvi dio susreta svećenika koji su se nakon toga uputili na Udbinu.

Na početku svete mise sudionike susreta pozdravio je biskup Križić koji je istaknuo važnost zajedništva među svećenicima, što pridonosi i jedinstvu cijele Crkve. Predvoditelj slavlja nadbiskup Devčić zahvalio je domaćinima na organizaciji susreta. Poticaj je to na veće zajedništvo da

budemo jedno u zauzetosti za spas duša i zauzetosti za Krista, rekao je.

Mons. Križić u propovijedi je govorio o značenju svećeničkoga poziva preko slučaja Abrahama kome je Bog uputio teške pozive da bi mu služio: „Božji zahtjev da Abraham mora sve ostaviti, sve napustiti i krenuti u nepoznato, bitna je karakteristika svakoga Božjeg posebnog poziva: ostavljanje i napuštanje mnogo toga što ti je bilo dragو i u čemu si imao određenu sigurnost. Od spremnosti na ostavljanje zavisi ostvarenje poziva.“ Božji zahtjevi slijede psihološku gradaciju: idu od najlakšeg ka najtežem. Prvi zahtjev jest: „Idi iz zemlje svoje“, drugi je teži: „Ostavi svoj zavičaj“, a treći, najteži: „Ostaviti dom očinski.“

Osoba u Božjem pozivu dobro vidi što treba ostaviti, žrtvovati, ali uopće ne vidi što umjesto toga dobiva. Tako i u slučaju Abrahama: jasno mu je rečeno što sve mora napustiti i ostaviti, ali mu nije jasno

rečeno kamo on to treba ići. Osim toga, nijedno od Božjih obećanja nije, ljudski govoreći, stvarna budućnost. On ima već 75 godina i to je dob bliže priprave za smrt. Očekivati potomstvo također nije stvarno jer on je u dobi u kojoj jest, ali i žena ima 65 godina, dob u kojoj se ne rađa, a osim toga ona nije mogla rađati ni kada je bila mlada.

Manje-više svaki je poziv sličan Abrahamovu: moraš ostaviti ono što dobro poznaješ, sigurnosti koje su ti dosad bile oslonac, i krenuti u nepoznato prihvatajući sve nesigurnosti i rizike koji prate jednu takvu odluku. Tko nije kadar napraviti ovaj korak, tko se plaši neizvjesnosti u svom odazivu na Božji poziv, taj ne može uspjeti u pozivu. Ako vjera nije dostatna da bi nadomjestila sve druge sigurnosti koje se moraju ostaviti, onda je jasno da se ne može krenuti, ili se može krenuti, ali se neće ustrajati.

Poslije mise svećenici su se uputili u dvoranu kripte gdje je predavanje o nastanku Crkve hrvatskih mučenika održao umirovljeni gospičko-senjski biskup Mile Bogović.

(Zvonko Ranogajec/IKA)

Vjeroučitelji Riječke metropolije u pohodu bl. Miroslavu Bulešiću

Vjeroučitelji Riječke nadbiskupije, Gospicko-senjske biskupije, Krčke biskupije te Porečke i Puliske biskupije okupili su se na redovitom godišnjem susretu u subotu, 22. lipnja u Svetvinčentu. Po redovnoj rotaciji ove je godine domaćin bio Katehetski ured Porečke i Puliske biskupije. Predstojnik katehetskog se je tom prigodom ujedno oprostio od istarskih vjeroučitelja jer odstupa s mjesta predstojnika zbog odlaska u misiju u Ekvador.

Susret je započeo okupljanjem u župnoj dvorani. Po dolasku u crkvu, nakon kraćeg pozdrava mjesnog župnika vlč. Darka Zgrablića, sudionici susreta, njih 40ak, pogledali su kratki dokumentarni film o bl. Miroslavu Bulešiću. Nakon filma vlč. Zgrablić je održao izlaganje u kojem je istaknuo temeljnu važnost autentičnosti u životu vjernika, kako bi ono što isповijedamo bilo potvrđeno načinom života, jer, istaknuo je, svjedočanstvo se najduže pamti. Učenici će možda zaboraviti ime svoga vjeroučitelja, ali zasigurno neće zaboraviti ako ste svojim životom svjedočili ono što ste predavali, Kristov nauk, rekao je

predavač. Blaženi Miroslav nikada nije zaboravio čiji je i u Isusovo je ime bio spremjan dati i život. Takvih nam vjernika i svećenika treba. Napomenuo je da je blaženik u toj istoj crkvi ležao u prostracijsku za đakonsko i za svećeničko ređenje te je podsjetio na njegovo mladomisničko geslo „Dođi Kraljevstvo tvoje, budi volja tvoja“. Naše je sijati dobro, bez očekivanja da ćemo vidjeti plodove, ali dobro koje je posijano nikada nije izgubljeno, istaknuo je vlč. Zgrablić, naglasivši da blaženik nije mogao znati da će njegova vjerodostojnost 7 desetljeća kasnije okupljati i poticati ljude na molitvu, on je to činio iz jednostavne i čvrste vjernosti Kristu. I u svemu što činimo neka nam uvijek ohrabrenje bude saznanje da ne govorimo u svoje ime te da je iz nas cijela vojska mučenika i Božjih ugodnika koji nas zagovaraju i štite, zaključio je župnik.

Uslijedilo je misno slavlje u koncelebraciji 6 svećenika, a predstavio je preč. Luka Pranjić. On je u prigodnoj homiliji istaknuo kako je put svetosti dopustiti da se u našoj ljudskoj slabosti Krist proslavi. Trebamo biti svjesni da sve što možemo nije po našim silama

nego milošću Božjom. Pojasnio je nadalje razliku heroja i mučenika, heroji su velikani koji pokazuju što je čovjek sposoban učiniti svojim silama, a sveci nam pokazuju što je Bog kadar učiniti u životu slaboga i grešnog čovjeka. Bitno je shvatiti da Bog slabe i grijesene krijepe kako bi mogli biti svjedoci njegove ljubavi. Sveci nisu superiorni, oni nisu heroji, oni su samo dopustili da Bog unese promjenu u njihov život. Bl. Miroslav je živio kratak, ali posve ispunjen život, živio je u trenutku, s punim povjerenjem u Božju providnost. Citirajući dnevno čitanje o providnosti propovjednik je napomenuo da često tjeskoba i zabrinutost porobljavaju i paraliziraju čovjeka, a Kristove riječi uvijek donose oslobođenje. „Tražite najprije Božje kraljevstvo“, citirao je vlč. Pranjić, blaženi je Miroslav pravilno posložio listu prioriteta. Poziv na promatranje ‘ljiljana poljskih’ nije poziv na neodgovornost, to je samo pojašnjenje da se svako biće može posvema i najbolje ostvariti po Božjoj logici. Nad našom prošlošću se proteglo Božje milosrđe, nad našom sadašnjošću neka se očituje Božja vjernost a nad našom budućnošću neka se proteže Božja providnost, lijepo je zaključio preč. Pranjić citirajući sv. Padre Piju.

Nakon mise izmoljene su Litanijske Bl. Bulešiću, upriličeno je čašćenje relikvija, te su svi okupljeni prošli u ophodu iza oltara gdje se nalaze reverenda, jastuk i komad žbuke s krvljem blaženika.

Sudionici susreta su potom otišli razgledati poznate Beramske freske u crkvi Majke Božje na Škriljinah, o kojima im je govorio Josip Šiklić, ravnatelj Gimnazije i strukovne škole Jurja Dobrile iz Pazina, a susret su završili zajedničkim objedom u Pazinskom Kolegiju.

(G. Krizman)

Velik interes za slugu Božjega Egidija Bulešića

Ove je godine 90. obljetnica smrti mladića iz Pule, sluge Božjega Egidija Bulešića. Njemu je Svetište Majke Bože Barbana (Italija) posvetilo cijeli broj njihova lista „Madonna di Barbana“. List o njemu piše u svakom broju od 1974. Pisao je i list „L’Arena di Pola“. Putovima Egidija Bulešića 26. travnja iz Italije hodočastila su dva autobusa naših poslijeratnih iseljenika. U pulskoj je stolnici u njegovu čast služena svečana misa. Za tu je prigodu izložbu postavio Marijan Jelenić.

Svjetska slava

Egidije je prvi i jedini mladić laik iz Istre koji je u postupku za proglašenje blaženim i svetim. Postupak se zbog jednoumlja nije mogao voditi kod nas. Njegovi su posmrtni ostaci 1974. ekshumirani i prenijeti u Italiju u Svetište Majke Božje na otočiću Barbana, a postupak je vođen u Trstu. Vodio ga je mons. Antonio Santin, koji je bio Egidijev župnik, dobro ga je poznavao i pokopao.

Nakon uspješna postupka u Trstu, nastavljen je na Kongregaciji za slučajeve svetih u Rimu. I ondje je uspješno završen. Tada ga je papa Ivan Pavao II. zbog herojskoga krepasnog života odlikovao naslovom *Venerabilis*, što znači *kojeg valja naslijedovati*.

O Egidiju je pisalo više autora. Najpoznatija je knjiga talijanskoga isusovca Gabriela Navone „Nasmijani mornar“ s 13 izdanja, zatim našega franjevca iz Žminja o. Mateja Kuhara. Na hrvatskom jeziku poznata je knjiga „Život za druge“ Marijana Jelenića. O Egidiju je pisalo preko 200 različitih novina. Govori se o tisućama uslišanja i o nekoliko pretpostavljenih čudes, nekoliko i u Istri. Egidije je doživio svjetsku slavu kao nikad nijedan laik iz Istre.

Svjetionik mladima

Egidije je stekao velik ugled najprije u pulskom brodogradilištu gdje je počeo raditi u 13. godini. U općoj protujverskoj klimi za nekoliko se godina pročuo kao istaknut vjernik. Preodgajao je pulske huligane, bio je duša Katoličke akcije, desna ruka pulskim svećenicima. Drugi je velik uspjeh postigao na ratnom brodu „Dante Alighieri“ gdje je među 1300 časnika, dočasnika i mornara stekao velik ugled. Svi mu se obraćaju u teškoćama.

Nakon odsluženja vojnog roka, što je za njega „bio najlješi dio njegova života“, odlazi u brodogradilište u Monfalconeu. Stanuje kod župnika i desna mu je ruka u svemu. Plaću dijeli na tri dijela: obitelji, trojici braće u sjemeništu i siromasima. Ondje je izgorio u kari-tativnom radu. U olujnu je vremenu zaradio upalu pluća za koju nema lijeka. Liječio se u pulskoj bolnici, ali uza sve napore liječnika, podlegao je bolesti 25. travnja 1929. u 24. godini života.

Na samom se sprovodu vidjelo da je umro svetac. Odmah se tražilo tko bi opisao taj čudesni život. Grob mu je uvijek u cvijeću. Talijanski senator Pietro Petrilli u svojim je potrebama hodočastio na Egidijev grob u Pulu i molio je papu Pavlu VI. da ga proglaši svetim. Smatramo ga iznimnim uzorom mladima.

Zašto je Egidije značajan?

Vatikanski je sabor Dekretom o laicima pozvao laike na odgovornost za svijet i za Crkvu. Danas imamo nebrojeno ne samo katehetu nego laika koji suvereno mogu djelovati u duhu evanđeoskih načela. Egidije je prije Koncila gotovo proročki ostvario projekt koncilskoga dokumenta.

Velik je apostolski djelatnik među radnicima, mornarima, djecom i mladima. Poznat je njegova rečenica: „Ja sam sretan.“ Oni koji su ga poznavali, kažu kako je govorio svom svojom pojavom, osjećao se Krist u njemu.

Ostavio je snažan dojam na mnoge svećenike i više se biskupa izrazilo o njegovoj svetosti. Papa Ivan Pavao I. rekao je: „Takvi nam primjeri trebaju.“

Davno je pisao „L’Osservatore Romano“ da nema u današnjem svijetu tako šarmantne duhovne mlade ličnosti kao što je Egidije. Danas mnogi veličaju i njegovu obitelj koja je Crkvi dala tri uzorna svećenika.

Naša mala istarska biskupija svijetu nudi divan uzor uspješna i sretna života u milosti bez grijeha. Upravo kako je rekao don Santin na sprovodu: „Nije bogohulno reći da je u Egidijevu životu Isus još jednom prošao Zemljom čineći dobro“. Dana 24. kolovoza velika je manifestacija u Egidijevu čast na otočiću Barbana. Poželjna je i vaša nazočnost.

(M. Jelenić)

Slavili smo i družili se kod Sv. Franje u Puli

Ulazeći u ljeto od strane Biskupijskoga ureda za obitelj, organizirali smo biskupijski obiteljski susret. Već smo se uhodali tijekom tih nekoliko godina. No, da ne budemo samo na Pazinštini, ovaj smo put to učinili u Puli, kod Sv. Franje, 23. lipnja o. g. Kažemo da smo slavili i družili se... To znači da smo htjeli reći: „Hvala Bogu za naše obiteljske susrete, za priprave na brak, za aktivno djelovanje naših savjetovališta u Puli i Pazinu (091/263 5062).“ No, posebno smo slavili Obitelj, kao zajednicu mlađih i starijih, sve do naših baka i djedova /Oj nono, nono, dobri moj nono – pjevali smo/. Ovim smo slavljenjem posebno htjeli načeti područje šire obiteljske zajednice, koju čine također i djedovi i bake, bilo da žive s obitelji svoje djece ili su zasebno na katu ili u susjedstvu. Ne smijemo ih zaboraviti, ne tek radi koristi, već radi bogatijega zajedništva i zasigurno životnoga iskustva. To nam poručuje i današnje Evandelje (14. nedj. kroz godinu C), a praktično nam ga je prenio vlc. Mladen Pranjić, predstojnik Ureda za obitelj.

Obogaćenje svega bio je i glazbeno-scenski nastup naših uhodanih suradnika, djece i mlađih iz Staroga Pazina i Sv. Lucije, a pod ravnjanjem neumornih gospoda Mirjane Ferenčić i Vesne Drndić. Svaka im čast i za prigodno pjevanje i obiteljske priredbe, koje očituju suvremene obiteljske situacije, sve do odnosa prema starijima, za koje često nemamo vremena... Isplati se vidjeti... Na kraju je zahvalio preč. Milivoj Koren, pročelnik Vijeća za obitelj i novu evangelizaciju, dosadašnji župnik u Gologorici i okolici, a odsad pastoralni pomoćnik u

Pulskoj katedrali i župi Štinjan te i dalje povjerenik za obiteljski pastoral.

Euharistijsko slavlje predvodio je vlc. Mladen Pranjić, predstojnik dijecezanskoga Ureda za obitelj. On je na početku mise istaknuo kako je i ta misa prigoda da zahvalimo Bogu za svoje obitelji i za svoju djecu. U prigodnoj homiliji predslavitelj je istaknuo kako preko čitanja iz Evandelja po Luki Isus i nama postavlja pitanje, kao što je postavio i apostolima, jer je njemu bilo jako važno da ga oni upoznaju. Svi mi, kao i oni tada, imamo određena očekivanja od Isusa. Vrlo su često i naša i njihova očekivanja bila pogrešna. No, Isus ih poučava i postavlja im pitanje koje danas postavlja i nama: „Što vi kažete, tko sam ja?“. Tko je Isus Krist za tebe, za tvoj brak, za tvoju mladost, što očekuješ od Isusa, potaknuo je predslavitelj okupljene na razmišljanje. Prije toga Isus je upitao: „Što govori svijet, tko sam ja?“ Na što je kao odgovor dobio niz pogrešnih poimanja. Upravo u Crkvi, na hodočasničkom putu prema Vječnosti, pozvani smo slušati Božju riječ, koja nas odgaja. Kao i djeca u školi pozvani smo pozorno slušati, usvajati nova znanja i dopustiti drugome da nas pouči. Onaj koji dopušta drugome da ga pouči, taj prima novo znanje. Jednako tako i mi, u onolikoj mjeri koliko dopuštamo Isusu da nas poučava, toliko se Njegova Ljubav i Milosrde očituju u našem životu, istaknuo je vlc. Pranjić. Mi koji smo stekli više teološke izobrazbe postavljamo pitanje: „Što je to kršćanstvo?“, rekao je predvoditelj. To je jednostavno jedna radosna vijest da je Nebeski Otac poslao svoga jedinog Sina, koji je umro

i uskrstnuo za svakoga od nas. To nas uči kako ljubiti, kako biti dijete, kako biti otac, suprug, majka, svećenik. Isus nas i danas poučava, u ovoj svetoj Euharistiji. Poučava nas kako ljubiti, kako oprštati.

„Koja je razlika između nas koji sva-ke nedjelje sudjelujemo na misi i onih koji to ne čine?“ zapitao se predvoditelj. I oni i mi imamo probleme, trpljenja, križeve, nerazumijevanja. Razlika je da mi imamo Nebeskoga Oca, kako kaže čitanje: „Svi ste sinovi Božji, djeca ste Božja po vjeri u Krista Isusa.“ Baštinici smo Božji, imamo Krista koji je prisutan u našoj obitelji. S njim se uvijek možemo savjetovati, on nas uči ljubiti i oprštati. I u današnjem nas Evandelju poučava. On nam govori da ako ga želimo slijediti, moramo biti spremni nositi se s križem i trpljenjem. Trebamo uzeti svoj križ odbacivanja od strane sredine gdje ćemo naići na nerazumijevanje zbog činjenice da smo vjernici. U obitelji uzeti svoj križ, znači – oprštati, prihvatići, čak i kada se osobe promijene, imati razumijevanja, prihvatići trpljenje, znajući da u tome niste sami, da je Krist s vama. Isus je s nama u svim našim životnim okolnostima i on nam daje snagu za život u toj situaciji u kojoj se nalazimo. Isus nas poziva da budemo svjesni kako smo pozvani na nebesko, a ne samo na zemaljsko, on nas poziva da to iskusimo u svojem životu, slijedeći njegov nauk, i po njemu živjeti. Krist je prisutan u našim obiteljima, daje nam snagu da možemo živjeti onako kako nam on govori. Sve to ne našom snagom, nego Božjom milošću, darom Duha Svetoga, da možemo biti svjedoci, naglasio je propovjednik.

Na kraju je slijedilo druženje uz dobru okrepnu sudionika (oko šezdeset), dakako i starijih i mlađih, a na čemu moramo zahvaliti i domišljatosti vlc. Ilike Jakovljevića, župnika iz Fažane, i domaćega policijskog kapelana. Doista, znakovit i uspješan susret. Zbogom i hvala svima, a posebno svim organizatorima i dragim domaćinima o fra-njevcima konventualcima.

Pula, 12. srpnja 2019.

(Mladen Pranjić i Milivoj Koren)

Razrješenja i imenovanja

Vlč. **Luka Pranjić** razrješuje se službe župnika Župe sv. Pelagija, mučenika, u Novigradu i Sv. Ivana Krstitelja u Dajli te ravnatelja Katehetskoga ureda Porečke i Pulske biskupije. Odlazi u misije u Ekvador.

Vlč. **Ante Žufić** razrješuje se službe župnika Župe Gospe od Sv. Krunice u Trvižu, Sv. Marka, evanđelista, u Kašćergi i Sv. Mihovila, arkandela, u Zamasku te se umirovljuje.

Preč. **Milivoj Koren** razrješuje se službe župnika Župe sv. Petra i Pavla, apostola, u Gologorici, Uznesenja BDM u Pazu, Sv. Mihovila, arkandela, u Pazinskim Novakima i Sv. Ivana Krstitelja u Krbunama te se umirovljuje.

Preč. **Marijan Pamić** razrješuje se službe župnika Župe Uznesenja BDM u Cerovljiju, Sv. Mihovila, arkandela, u Borutu i Sv. Jurja, mučenika, u Grimaldi te se umirovljuje.

Vlč. **Maksimilijan Buždon** razrješuje se službe župnika Župe BDM Gospe od Mora u Puli te se imenuje župnikom Župe sv. Pelagija, mučenika, u Novigradu i Sv. Ivana Krstitelja u Dajli te ravnateljem Katehetskoga ureda Porečke i Pulske biskupije.

Vlč. **Goran Levak** razrješuje se službe župnoga vikara Župe sv. Pavla u Puli, zamjenika ravnatelja Svećeničkog doma „Betanija“ i duhovnoga pomoćnika u župi Vodnjan te se imenuje župnim upraviteljem Župe BDM Gospe od Mora u Puli.

Vlč. **Joško Listeš** razrješuje se službe župnika Župe Krista Spasitelja u Puli i Sv. Roka, prezbitera, u Galizjani te se imenuje župnikom Župe Pohođenja BDM u Balama i Sv. Silvestra, pape, u Kanfanaru.

Vlč. **Mladen Pranjić** razrješuje se službe župnoga upravitelja Župe sv. Petra i Pavla, apostola, u Gologorici, Uznesenja BDM u Pazu, Sv. Mihovila, arkandela, u Pazinskim Novakima i Sv. Ivana Krstitelja u Krbunama, vicekancelara Biskupije, ekonoma Biskupskoga doma i Ordinarijata u Poreču te se imenuje župnikom Župa sv. Petra i Pavla, apostola, u Gologorici, Uznesenja BDM u Pazu, Sv. Mihovila, arkandela, u Pazinskim Novakima, Sv. Ivana Krstitelja u Krbunama, Uznesenja BDM u Cerovljiju, Sv. Mihovila, arkandela, u Borutu i Sv. Jurja, mučenika, u Grimaldi.

Vlč. **Joel Catary** razrješuje se službe župnika Župe Pohođenja BDM u Balama i Sv. Silvestra, pape, u Kanfanaru te se imenuje župnim upraviteljem Župe Krista Spasitelja u Puli i Sv. Roka, prezbitera, u Galizjani.

Vlč. **Dariusz Szymanski** razrješuje se službe župnika Župe sv. Lovre, mučenika, u Sv. Lovreču Labinskem i Sv. Lucije, djevice i mučenice, u Skitači te se imenuje župnikom Župa Gospe od Sv. Krunice u Trvižu, Sv. Marka, evanđelista, u Kašćergi i Sv. Mihovila, arkandela, u Zamasku.

Vlč. **Blaž Bošnjaković** imenuje se župnikom Župe sv. Lovre, mučenika, u Sv. Lovreču Labinskem i Sv. Lucije, djevice i mučenice, u Skitači.

Vlč. **Marcin Madej** razrješuje se službe župnoga vikara u Župi sv. Servula, mučenika, u Bujama, Sv. Jurja, mučenika, u Tribanu, Sv. Jurja, mučenika, u Zrenju i Sv. Mihovila, arkandela, u Šterni te se imenuje župnim vikarom Župe Gospe Fatimske u Labinu, Presvetoga Srca Isusova – Labin Marcilnica, Sv. Lovre, mučenika, u Sv. Lovreču Labinskem i Sv. Lucije, djevice i mučenice, u Skitači.

Vlč. **Mauro Boccadoro** razrješuje se službe župnoga vikara u Župi Uznesenja BDM u Puli i Sv. Margarete, djevice i mučenice, u Štinjanu te se imenuje župnim vikarom Župe sv. Servula, mučenika, u Bujama, Sv. Jurja, mučenika, u Tribanu, Sv. Jurja mučenika, u Zrenju i Sv. Mihovila, arkandela, u Šterni.

Vlč. **Darko Kovačević**, mladomisnik, imenuje se župnim vikarom Župe sv. Vida i drugova mučenika u Gračišću, Gospe od Zdravlja u Grdoselu, Rođenja BDM u Zarečju i Sv. Mohora i Fortunata, mučenika, u Lindaru.

Vlč. **Zoran Cetinić**, mladomisnik, imenuje se župnim vikarom Župe sv. Petra i Pavla, apostola, u Gologorici, Uznesenja BDM u Pazu, Sv. Mihovila, arkandela, u Pazinskim Novakima, Sv. Ivana Krstitelja u Krbunama, Uznesenja BDM u Cerovljiju, Sv. Mihovila, arkandela, u Borutu i Sv. Jurja, mučenika, u Grimaldi.

Vlč. **Branimir Šapina**, mladomisnik, imenuje se župnim vikarom Župe sv. Peregrina, mučenika, u Umagu.

Živost u župama Stari Pazin i Sveta Lucija Pazinska

Svake godine na kraju pastoralne i vjeronaučne godine, vjeroučenici iz Župa sv. Lucije Pazinske i Sv. Jurja iz Starog Pazina prirede zanimljiv program za svoje župljane. Tako je bilo i 30. lipnja 2019. godine u crkvi Sv. Jurja u St. Pazinu.

U programu koji je trajao preko sat vremena imali smo prilike vidjeti i čuti sve pjevačke, glumačke, recitatorske i glazbene mlade snage naših župa. Ovogodišnja novost su bila djeca vrtićkog uzrasta, dakle koji još nisu vjeroučenici ali su vidjevši starije prijatelje željeli biti s njima da i oni razvesele svoje župljane i pokažu što su naučili.

Pjesmom Aleluja led je probila solistica Maja Kužić a nakon nje smo imali prilike čuti izvanredne male recitatore kao i šestogodišnje solo pjevačice Saru Škropeta i Saru Bogešić. Iznenađenje je i novoosnovani župni sastav kojeg sačinjavaju gitaristice Hana, Jana i Nera, bubenjar Dominik i Borna na harmonici. Uživali smo u igrokazima "Poklon" i "Turizam na pazinski način" uz kojeg smo se od srca nas-

mijali. Eni i Mia su nam odrecitirale simpatičnu pjesmu "Žena" koja nam na šaljiv način govori o ulozi žene u obitelji nekad i danas. Uz još vrsnih recitatora čuli smo i Matkovu svirku na trubi.

Cijeli je program bio obogaćen veselim pjesmama dječjeg zbara "Mali sv. Jurja" pod vodstvom gđe Vesne Drndić.

Zanimljivost ove priredbe je da su posjetitelji prilikom ulaska u crkvu davali dobrovoljni prilog za realizaciju dječjeg hodočasničkog izleta kao svojevrsnu nagradu djeci za cjelogodišnji angažman oko raznih proslava (Uskrs, Božić, Majčin dan, Očev dan, Sv. Nikola) kao i čitanja i ministriranja.

Ove godine se hodočastilo na otok Krk. 6. srpnja 2019. krenuli smo preko Učke.

Na Krku je naš domaćin bio vlč. Zvonimir Badurina Dudić, župnik Poljica. Najprije nas je poveo u filijalnu crkvu Sv. Leonarda u Bajčiće gdje se slavila sveta misa koju su pjesmom animirali mlađi hodočasnici. Vrijedne župljanke počastile su nas izvrsnim otočkim kolačima i pićem.

Potom smo posjetili župnu crkvu Sv. Kuzme i Damjana u Poljici. Nas-tavili smo spuštajući se prema moru i zaustavili u župi Linardići. Kroz crkvu nas je provela gđa Andjela koja nam je govorila o crkvi. U toj crkvi smo vidjeli i neobični križni put napravljen kao glineni reljef bez podloge.

Na kraju smo posjetili i franjevački samostan na Glavotoku. Kroz samostan i crkvu proveo nas je fra Anto Garić. Upoznao nas je sa preko pet i pol stoljeća duhovnosti, umjetnosti, povijesti, kulture i djelovanja ovog samostana. Objasio nam je da se tu čuva jedan od ukupno šest primjeraka sačuvanih u svijetu - orginal hrvatskog prvočiska iz 1483. godine.

Djeca su nakon razgledavanja uživala u morskim radostima do večernjih sati kada smo se sretni i obogaćeni saznanjima o povijesti i životu na otoku Krku vratili svojim kućama, uz neprekidnu pjesmu naših mladih pjevačkih talenta.

(Mirjana Ferenčić)

Župa Pićan na hodočašću

Dana 8. lipnja 2019. Župa Navještenja Marijina Pićan „odhodočastila“ je svoje godišnje hodočašće u Svetice i zagrebačku katedralu.

Uranu zoru krenuli smo u puna dva autobusa. Prvo odredište – Svetice. Prije toga zaustavljanje u Ozlju, posjet i kratko razgledavanje staroga grada – kaštela obitelji Zrinski s kratkom posukom iz naše nacionalne i vjerske povijesti.

Borba za zaštitu života

U sastavu grada Ozlja nalazi se i malo mjesto Svetice. Na brežuljku se nalazi crkva Rođenja Blažene Djevice Marije koja se, pak, nalazi u sklopu pavlinskog samostana. Tu smo imali i svetu misu i to je bio središnji dio ovoga hodočašća. Sv. misu predvodio nam je o. Marko Glogović.

O. Marko je progovorio i o činjenici tolikih pobačaja i borbi za nerođene. Oci pavlini baš iz tog samostana srčano se i uporno bore posebno za začetu dječiću koju su majke odlučile pobaciti, za majke koje su pobacile, za Božju milost i praštanje njima jer tih se trauma one nikada bez Božje milosti ne oslobođe. Tako je u tjednu koji je prethodio našemu hodočašću njihovom pomoći, molitvom, poticajem i ohrabrenjem osam majki odlučilo zadržati svoje čedo, ne ga pobaciti, kao što su bile prethodno odlučile. Čestitamo još jednom i Bogu hvala i slava! Kod njih dolaze i žene koje ne mogu začeti i koje imaju problema s trudnoćom, pa i tu imaju divna iskustva.

Marijin dvor u Lužnici

Na ovom hodočašću posjetili smo i Duhovno-obrazovni centar Marijin dvor u Lužnici kod Zaprešića, a koji čine prekrasan dvorac iz kraja XVIII. st., kao i sav kompleks oko njega. Tu nas je ljubazno i domaćinski, ali i vrlo stručno u svakom smislu dočekala ravnateljica č. sestra, dr. sc. Stjepanka Stanić – članica Družbe sestara milosrdnica sv. Vinka Paulskog - koja nam je na ulazu ukratko iznijela povijest dvorca i kompleksa te kako je uopće došlo do toga da časne sestre, baš one koje se po vokaciji i same bore sa siromaštvom, pomoći i zbrinjavanjem potrebitih, koje su i same bile u potrebi za vlastitu egzistenciju, dobiju u posjed i vlasništvo ovakav kompleks. Držale su se riječi bl. A. Stepinca, njihova ordinarija: „Gore gledaj prema Nebu i ne boj se.“ Kao poseban trenutak iz ovoga zaista velebnog prostora mogu izdvojiti onaj kad smo oduševljeno zastali i šutke se poklonili Presvetom koje nam se rastvorilo u svjetlu u obliku sunca koje izranja iz mora s ribama, u prostoriji namijenjenoj klanjanju pred tim otajstvom.

Posjet zagrebačkoj katedrali

Završnica ovoga hodočašća – zagrebačka katedrala, stolna crkva Zagrebačke nadbiskupije, ali i katedrala svih Hrvata. Posvećena je otajstvu Uznesenja Marijina, a suzaštitnici su i sv. Stjepan i sv. Ladislav. Ispred Katedrale dočekao nas je g. Tomica Plukavec, voditelj Ureda za kulturu Zagrebačke nadbiskupije i Muzeja Stepinac, koji se nalazi tik do Katedrale. Svi putovi vode do oltara, tako su i nas u Katedrali, i onda još molitva, kratke crtice iz života i jedna osobna meditacija kod groba našega zagovaratelja i odvjetnika kod Gospodina, našega bl. kardinala Stepinca. „In Te, Domine, speravi!“ Moli za našu vjeru, jedinstvo i slogu svoga ljubljenog hrvatskog naroda, blaženi naš kardinale, ti koji Gospodina gledaš licem i prebivaš u Njegovu domu!

(D. Smoković)

ZA NAŠU DOMOVINU HODOČASTILI OD PULE DO TRSATA

Ove je godine istarski dio Marijanskoga zavjeta za Domovinu (MZZD) u suradnji s udrugom MAGIS ostvario još jedan lijep projekt. MZZD hodočasti Istrom već drugi put, tako da se staze već jako dobro uhodavaju i za sljedeću godinu. MAGIS-u je ovo prvi put hoda po Istri i ostvarili su značajne poveznice za svoje djelovanje po Lijepoj Našoj.

Udruga MAGIS mladima nudi raznovrsne ljetne kampove na raznim lokalitetima, od Kupresa, Dugoga otoka, Lastova, Papuka i ostalih pa sve do ovoga, upravo odhodanoga – srca Istre.

Kao što Marijanski zavjet za Domovinu povezuje, oživljuje i okrepljuje Hrvatsku i njeno društvo već 5 godina, tako i nešto kraće MAGIS i Radnici Milosrdnoga Isusa na raznovrsne načine doprinose i rade na stvaranju društva koje je bogato duhovno i moralno izgrađenim pojedincima koji, vođeni Svetim pismom, aktivno djeluju u svojim zajednicama.

Ovogodišnji projekt, koji je spojio MZZD, MAGIS i ostale istarske zajednice, uvelike umrežuje ono zdravo u hrvatskom društvu. Istarska je ruta bila blagoslovljena s puno novih hodočasnika i župnika koji su surađivali i poticali svoje župljane da se uključe u okrei umornih hodočasnika. Stvarala su se nova prijateljstva, novi odnosi među zajednicama. Istra je imala nanovo priliku pokazati svoje gostoprimstvo i Bogu smo zahvalni na tomu.

(Violeta Dinić)

IZ BILJEŽNICE JENEGA PLOVANA

Piše: Plovan pre Anton

Dogodilo se...

Bolesničko pomazanje

Barba L. bio je niska rasta. Starac. Redovit kod nedjeljne svete mise i drugih pobožnosti. Pričao mi je kako su nekada stariji išli u drivenjaki u došašcu na zornice po snigu. Jednoga dana pozvali su me, da mu podijelim bolesničko pomazanje, jer je pao u komu. Došao sam i podijelio mu bolesničko pomazanje. Spavao je dubokim snom smrtnika. Osim disanja drugih znakova živo-

ta nije davao. Iza toga sam ga pratit. No, na veliko iznenadjenje, do petnaest dana stvorio se u crkvi na svetoj misi potpuno zdrav. Dakako, došao je pješke, skoro tri kilometra iz svog sela. Iza toga proživio je još godinama. A podijelio sam mu još tri puta bolesničko pomazanje, pa neka netko reče da onaj koji primi bolesničko pomazanje da će uskoro umrijeti! Zar se ne moli kod dijeljenja tog sakramenta: „Ako je volja Božja, neka ozdravi!“ A za uvijek neće nitko živjeti.

Vjenčanje pod napon

Bilo je vrijeme komunizma. Nekih stvari se čovjek morao čuvati. Sakrivati. Osobito vjerskih, kako ne bi doznačala partija i pravila probleme. Osobito u zapošljavanju i radnom mjestu. Tako je i jedan bračni par bio samo civilno vjenčan. Došao je k njima župnik, po tajno, da razvedi što bi se moglo učiniti, da ne žive zajedno nevjenčani. Sredili su

papire, dokumente, dobili dozvolu da se mogu vjenčati i bez obaveznih napovjedi i u kući. Župnik ih je jedne zime vjenčao u kući na ognjištu, pod napom. Bilo je to: Vjenčanje pod napon. I kad bi ih netko pitao, da li su vjenčani u crkvi, oni bi odgovorili istinu: „Ne, mi smo se uženili pod napon!“ Tako su oni rekli istinu, a drugi nisu znali o čemu se radi. I dalje bili u sumnji ne znajući govore li istinu ili „drže za blago“ one koji ih pitaju ne baš s dobrom namjerom.

Oporuka

Jedne večeri došla je k meni teta P. Zamolila me, da bih joj napisao teštamenat. Prije smrti htjela je savjesno podijeliti svoju imovinu između sinova, da se ne bi svađali poslije njezine smrti. Diktirala mi je detaljno što da pišem. Između ostalog bilo je i to: „Oni pirun ča mu je slomljen jedan rog, puščan N.N. sinu.“

Misa nakon 65 godina: crkva sv. Petra apostola, na Vrhu Tondolon

Nakon dugo vremena, nakon više od šest desetljeća, ove godine o blagdanu sv. Petra i Pavla, apostola, 29. lipnja, slavljena je misa ispred crkve sv. Petra na Tondolonu, koja se nalazi u šumi između Svetvinčenta i Bala, u Rovinjsko-kanfanarskom dekanatu.

Crkva je jedinstvena po tome što je izgrađena na visokoj živoj stjeni duboko u šumi. Misno slavlje, koje su zajedno organizirale župe Svetvinčenat, Bale i Juršići, predvodio je vlč. Joel Catary, župnik u Balama i Kanfanaru, a suslavio je vlč. Darko Zgrablić, župnik Svetvinčenta i Juršića.

Prema izjavama starijih mješta-na okolnih sela posljednji je put misa ondje slavljena 1954. godine.

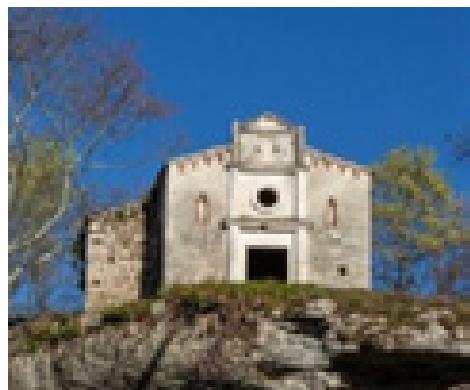
Vlč. Catary u prigodnoj je homiliji istaknuo kako su sv. Petar i Pavao izabrani, u njihovu je životu Gospodin imao inicijativu. Gospodin je tražio i izabrao te ljude, tražio ih je u njihovim slabostima. Oni upoznaju sebe i Gospodina u teškim trenutcima, baš u svome porazu, Petar je bolje upoznao Gospodina upravo kada ga je zanijekao, kada je bio sam razočaran sobom, kada je video da nije dovoljno imati samo dobru volju. Kad dođu po-teškoće, ta se dobra volja sruši. Pavao, pak, bio je revan, ali na pogrešan način, jer postoje ispravnosti koje ubijaju druge. On je znao zakon i zbog zakona je gazio sve oko sebe, pro-ganjan je, opravdavao nemilosrdno ubojsvo zbog kršenja zakona. Ta dva apostola u svojim slabostima uviđaju da su potrebni Gospodina. Petar je iskusio da je Gospodin onaj koji pohodi zatvore, tamnice i otvara mu vrata. Otklanja mu lance, jača slaboga čovjeka. Zašto je Bog izabrao nesavršene poput sv. Petra i Pavla za pravake Crkve? zapitao se propovjednik. Petar je bio slab, nepouzdan, no Bog je od njega načinio čvrstu stijenu. U Kristu veliki i oholi, poput Savla, mogu postati mali, da uđu u kraljevstvo nebesko, i slabi, kao Petar, mogu postati stijena. Ključ kako bi slabo postalo jako jest – otvoriti vrata vlastite bijede

Božjoj milosti, vlastito siromaštvo staviti u Božje ruke. Euharistijska naviješta snagu koja može od nas učiniti djecu Božju, slobodne ljude koji u svome siromaštву

imaju pouzdanje da ih Bog neće ostaviti. Crkva je poput ove crkve usred šume, u ništavili i laži ovoga svijeta jedna je oaza neba, za one koji to žele, i vratiti je paklena neće nadvladati. Crkva napada našu prazninu i grijeh i želi učiniti od nas nove ljude, zaključio je propovjednik.

Na kraju misnoga slavlja vlč. Zgrablić najavio je misu na istome mjestu u isto vrijeme za godinu dana, uz nadu da će to postati jedna lijepa obnovljena tradicija. U izjavi za medije istaknuo je kako se ovime ujedno želi skrenuti pozornost javnosti na potrebu obnavljanja te predivne crkve, smještene na tako sugestivnom mjestu, te naglasio kako je to hodočašće izvanjski znak obnavljanja svoje vjere na vjeri svetih apostola.

(G. Krizman)

Preč. Milan Mužina dobio zahvalnicu Općine Fažana

Usrijedu, 10. srpnja, u vijećnici zgrade Općine Fažana, preč. Milan Mužina, pulski dekan i župnik pulske Župe sv. Pavla ap. primio je Zahvalnicu Općine Fažana. Zahvalnicu, na kojoj je navedeno: „za svestranu humanu pomoći i brigu za stanovnike Općine Fažana“, uručila mu je donačelnica Općine Ada Damjanac.

(G. Krizman)

PREDSTAVA „IZ TAME U SVJETLO“

„Zdravi grad“ Labin je, u suradnji s Bračnim i obiteljskim savjetovalištem Porečke i Pulske biskupije, u svibnju organizirao gostovanje predstave „Iz tame u svjetlo“ u kinodvorani Labin. Poznati hrvatski reper Marin Ivanović – Stoka u predstavi je progovorio, preko svojih životnih iskustava, ne samo mladima nego i njihovim roditeljima o zamkama i prijetnjama ulaska u nepoznat svijet droge.

Nažalost, svjedoci smo da se i u našoj sredini susreće sve veći broj mladih ljudi s problemom konzumiranja različitih vrsta sredstava ovisnosti. Zabrinjavajuća je činjenica da droga, kao način zabave i dokazivanja, postaje sve zanimljivija već osnovnoškolcima.

Nedovoljno izgrađen stav, podložnost vršnjacima, utjecaj grupe, strah od neuspjeha i odbacivanja, nesigurnosti u sebe, traženje novih izazova i znatiželja samo su neki od povoda povlačenja prvoga dima marihuane kojim najčešće počinje opasan put u pakao droge.

Edukativna predstava „Stara škola kreka – Iz tame u svjetlo“ autobiografska je monodrama Marina Ivanovića – Stoke koji nije, iako pokleknvši pred paklom droge, odustajao od sebe. Nije odustala ni njegova obitelj. Vratio se na pravi put, iz najcrnje tame u svjetlo uz Božju pomoć. Sam autor navodi „kako bi predstavu trebao pogledati svaki tinejdžer kako mu nikada ne bi palo na pamet ići tim putem pakla.“ Nadalje navodi „kako je to predstava za roditelje kako bi se znali nositi s tim problemom i prepoznati ga na samom početku. To je predstava za pedagoge, profesore, poslovne ljude, liječnike, psihologe i psihiyatre, bake i djedove. Bog mi je svjedok da upravo od svih tih navedenih struka gotovo nitko nije prisustvovao predstavi. Mi odrasli zatvaramo oči pred problemima mnogih mladih, guramo ih pod tepih...“

Duboko mi se dojmila predstava koja prikazuje najcrnje trenutke jednoga narkomana, svojom neposrednošću, jednostavnosću i iskrenošću, od koje nam se smuči, zavrти u glavi, ali

koja svjedoči da uvijek, ama baš uvijek, postoji izlaz... Na kraju tunela postoji svjetlo i uz Božju pomoć pronalazimo snagu pronaći izlaz iz pakla droge.

Od tогa trenutka odlučila sam molitvom podupirati Marina Ivanovića – Stoku, kao i sve mlade koji se nalaze u paklu droge.

Zahvaljujem srednjoškolcu Nardiju Hrvatu čija je ideja bila da u Labin dovede Marina Ivanovića – Stoku sa željom da na taj način pomogne mlađima u Labinu.

(Tekst: Nada Lončarević)

SVETI ANTUN PAĐOVANSKI U LABINU

LABIN: Na zapadnim padinama Staroga grada Labina nalazi se crkva sv. Antuna Padovanskog, koja pripada Župi Gospe Fatimske pa smo već drugu godinu hodočastili iz donjeg grada u svoju crkvu. Crkva je iz 15. st., devastirana. Grad Labin je prije deset godina obnovio krov. Radi se na njezinu uređenju.

SUSRETI MLADIH ISELJENIKA

Tijekom ljetnih mjeseci Hrvatsku posjeti velik broj naših iseljenika s obiteljima, pojedinačno i s raznim društvima i grupama. Pod gesmom ‘Vraćaju se kući laste!’, u organizaciji Hrvatske matice iseljenika, u Hrvatsku dolazi i Folklorna grupa ‘Mladi Hrvati’ iz Melbournea, koji su došli u pratnji svojih roditelja upoznati domovinu svojih roditelja. Državni ured za Hrvate izvan Republike Hrvatske također ima svoj projekt ljetne škole DOMOVINA, koji okuplja mlade iz iseljenštva i organizirano ih upoznaje s vrijednostima Hrvatske. U školu je uključeno putovanje kroz cijelu Hrvatsku od Vukovara do Dubrovnika.

(Ana Bedrina)

Josip Pepo Bratulić

Dana 4. svibnja 2019. godine, u 83. godini ovozemaljskoga života, sklopio je svoje umorne oči Josip Bratulić – Pepo. Okrijepljen svetim sakramentima, vratio se tvorcu života, svom Ocu nebeskom.

Rođen je u selu Glavica u Svetom Petru u Šumi 1. srpnja 1936. godine, od pok. Antonije (rođene Šajina) i pok. Franje Bratulića

kao sedmo od osmero djece. Kao mladić odlazi služiti redovni vojni rok. U to su ga vrijeme kažnjavali jer je nedjeljom išao na svetu misu, kako je običavao od djetinjstva. Htjeli su ga vojno doškolovati pa da ostane u vojsci, ali na majčinu zamolbu vraća se kući. Kad se zaposlio na Željeznici kao čuvar pružnoga prijelaza, nagovarali su ga da se učlani u Partiju i pritom nabrajali pogodnosti koje bi učlanjenjem dobio. U tim su ga situacijama spašavale majčine riječi, tj. znakovita rečenica: „Pepo, krvavu knjižicu da nisi potpisao! Samo na Boga nikad nemuoj zabit, aš ki je nan pomoga ku ne Buoh, u toj kući su bili samo prazni zidi.“ Često mu je to ponavljala ta nepismena, priprosta žena koja je svaku večer molila Krunicu i redovito odlazila na svetu misu.

„Vajk san dela anke za drugega, već nego za se...“, često je govorio, ali uvijek s optimizmom i milosrdjem u glasu. Bog mu je podario suprugu Zoru i troje djece (Đordana, Gracijelu, Vladimira), sedmero unučadi i jednog praunuka, ali i probleme koje donosi bračni i obiteljski život. Bio je zadovoljan, govorio je: „Pokle je Zora došla u Glavicu, svega imamo.“

Posljednje mjesece ovozemaljskoga života, kada je bolest već uzela maha, na pitanja o zdravlju odgovarao je staloženo, pozitivno i s dozom humora.

Teško se bilo nositi sa siromaštvo i odbačenošću, ali u Božjim očima nijedan napor, nijedna patnja, nijedna suza nisu uzaludni. On stostruko vraća i nikad ne napušta svoga slugu, nego ga traži očinskom ljubavlju.

Ispraćaj našega Pepeta bio je sve drugo samo ne tužan. Sve je „govorilo“ da se rodio za Nebo. Uz zvukove gitare njegova unuka, bogoslova pete godine sjemeništa Redemptoris Mater u Nizozemskoj, pjesmom *Vodi me u nebo* ispraćen je uz mnoštvo ljudi, rodbine, prijatelja i znanaca.

(Gracijela Deltin)

Frane Benedikt Sironić

Frane je rođen u Trvižu kao jedini sin Marije rođene Škopeta i Ćirila Sironića. Hrvatski osvijesten, otac Ćiril je odlučio da njegov jedini sin neće pohađati talijansku školu pa je sina Franeta poslao u gimnaziju u Zagreb.

Početkom 1943., prilikom posjeta rodnom Trvižu, Talijani – fašisti uhapsili su ga pod sumnjom da je partizan i komunist i smjestili u zatvor u Pulu, a zatim u Trst. Nakon pada Italije vlast je preuzeila Njemačka pa su ga prebacili u koncentracioni logor Dachau.

Nakon oslobođenja Frane je nekoliko mjeseci putovao do rodnoga Trviža, dijelove je puta prohodao, neke dijelove puta povezli su ga dobri ljudi na zaprežnim kolima. Bio je mršav, izgladnio, bolestan... Roditelji nisu vjerovali da je živ. Frane je bio bolestan, mršav do neprepoznatljivosti, mjesecima se oporavljao. Nakon oporavka, zaposlio se i živio miran život. Godine 1948. dogodio se *Infomrbiro* i Frane je prozvan zbog toga što je po oslobođenju iz logora zahvalno govorio o Rusima zbog njihove uloge u njegovu oslobođanju. Stoga su ga jugoslavenske vlasti uputile u Lepoglavu. Nakon Lepoglave Frane je shvatio da to nije zemlja u kojoj želi živjeti i odlučio je prijeći granicu kako bi otišao u potragu za boljim svijetom. No, na granici su ga uhvatili i smjestili u Staru Gradišku. Po izlasku iz Stare Gradiške donio je čvrstu odluku da napusti Jugoslaviju. Nakon privremenoga smještaja u izbjegličkom logoru u Uđinama, otišao je u Francusku, Pariz. Tu je upoznao Milku rođenu Buždon, Ćićku iz Lanišća, stabilnu, poštenu i trezvenu ženu. Vjenčali su se i odselili u Australiju.

Patio je za svojim Trvižem, svojom Istrom, svojom Hrvatskom. Godinama je želio doći. Od kada se to napokon i ostvarilo, 1976. godine, Frane je redovito dolazio u Istru.

Napustio je ovaj svijet 19. listopada 2018., u 93. godini, a udovica Milka odlučila je poslati njegovu urnu da se položi u grobniču predaka u Trvižu. Ispraćaj je obavljen na groblju u Trvižu 19. lipnja 2019., u obiteljskom krugu, a obred je vodio velečasni Željko Zec.

Marija Mužina

U petak, 21. lipnja 2019., dan nakon svetkovine Tijelova, u 93. godini života blago je u Gospodinu preminula Marija Mužina, iz sela Mužini, majka svećenika vlč. Milana Mužine, pulskoga dekana i župnika Župe sv. Pavla, apostola, u Puli.

Proživjela je više od devet desetljeća, život obilježen velikim nedaća-

ma, bolestima i smrću svojih najdražih, no tijekom svih tih dugih i teških godina svoje je životne križeve nosila nepokolebljivom vjerom, koju je, kako su samo te generacije znale, prenosila bližnjima primjerom, brigom i pažnjom, bespōstredno se darujući.

Rođena je u selu Dončići, na području župe Žminj, 21. studenoga 1927. godine, od oca Mihovila i majke Marije r. Križman, kao prvo od devetero djece. U dobi od 20 godina zasnovala je obitelj s Antunom Mužinom iz sela Mužini. Bog je Mariju i Antuna blagoslovio rođenjem triju sinova. Nebrojeno mnoštvo rodbine, prijatelja i poznanika došlo je ispratiti na vječni počinak tu malenu, tihu, skromnu ženu, no koja je svojim tihim djelovanjem i neumornim radom na dobrobit bližnjih posredno zadužila mnoge župe u kojima je prebivala zajedno sa svojim sinom svećenikom Milanom.

Sprovodne obrede u kapelici i na groblju predvodi je generalni vikar Biskupije mons. Vilim Grbac, a sprovodnu misu u župnoj crkvi porečki i pulski biskup u miru mons. Ivan Milovan. Koncelebriralo je dvadesetak svećenika, a misi su nazočile i brojne redovnice. Od pokojne majke, kratkim, veoma emotivnim govorom na groblju se oprostio sin Mirando. Biskup Milovan u prigodnoj je homiliji istaknuo kako je misa trenutak najuzvišenije molitve i zahvale Bogu što nam je pokojnica bila darovana kao jedinstvena i neponovljiva osoba. Njezin je život bio sav posvećen radu, zauzetosti i žrtvi za opće dobro vlastite obitelji i bližnjih.

Izraze sućuti obitelji pokojnice, uime biskupa ordinarija mons. dr. Dražena Kutleše te svećenika, redovnika i redovnica Porečke i Puliske biskupije izrekao je generalni vikar mons. Vilim Grbac.

Svima koji su došli ispratiti pokojnicu, kao i onima koji su na bilo koji način pomagali njoj i obitelji, zahvalio je na kraju sin svećenik, vlč. Milan Mužina.

(G. Krizman)

prof. dr. sc. Mate Križman

Prof. dr. sc. Mate Križman, rodom iz okolice Žminja, redoviti profesor u miru Odsjeka za klasičnu filologiju Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, preminuo je 14. lipnja 2019. u 85. godini života. Ispraćaj je bio 18. lipnja na zagrebačkom groblju Mirogoj, a pokop u srijedu, 19. lipnja, u Žminju. Sprovod je predvodio porečki i pulski biskup u miru mons. Ivan Milovan, uz koncelebraciju više svećenika. Jednostavan, čovjek dubokog kršćanskog nahahnuća, prof. Križman je uvijek spremno pružao svoju pomoć u projektima koji su doprinisili unapređenju obrazovnog, znanstvenog i kulturnog miljeva u rodnome kraju, a napose se je istaknuo velikim zalaganjem i pomoći koju je pružio mons. Antunu Heku prilikom otvaranja Pazinskog kolegija – klasične gimnazije.

Od 1959. do 1961. radio je kao profesor matematike, hrvatskog i njemačkog jezika u osnovnoj školi u Kanfanaru te u pazinskoj državnoj gimnaziji. Potom je bio arhivist u Arhivu Hrvatske. Na Sveučilištu Humboldt u Berlinu je od 1964. do 1966. predavao hrvatski jezik. Asistentom na Odsjeku za lingvistiku zagrebačkog Filozofskog fakulteta postao je 1971. Doktorirao je 1984. na temu Imena rimske Istre očuvana na istarskim natpisima iz rimskog doba. U zvanje docenta izabran je 1985., izvanrednim profesorom postao je 1992., a redovitim 1997. Bio je predstojnik Katedre za indoeuropsku lingvistiku od 1985. do 1996, a Katedre za grčki jezik i književnost od 1992. Pritom je i dalje predavao studentima indoeuropeističkih studija. Težište znanstveno-istraživačkog rada prof. Križmana bilo je na proučavanju srednjovjekovnog i novovjekovnog hrvatskog latinizma (tri filološke rasprave o djelima Matije Vlačića Ilirika te prijevodi i kritička izdanja pulskog, dubrovačkog, zadarskog i varaždinskog statuta). Proučavao je i jezične tragove na temelju latinskih i grčkih natpisa i drugih sačuvanih izvora (Antička svjedočanstva u Istri, 1979, drugo izdanje 1997; Rimski imena u Istri, 1991). Istražujući domaća imena na rimskim natpisima iz Istre, posredno je istraživao i izumrlji jezik predrimskih Histra, jer su njihova imena mjesta i ljudi jedini danas dostupan ostatak toga jezika. Djelovao je i kao prevodilac s latinskog na hrvatski (Translatio corporis beate Eufemie, 2000; Rovinjske legende. Rovinjski iluminirani kodeks iz 14. st., 2004.).

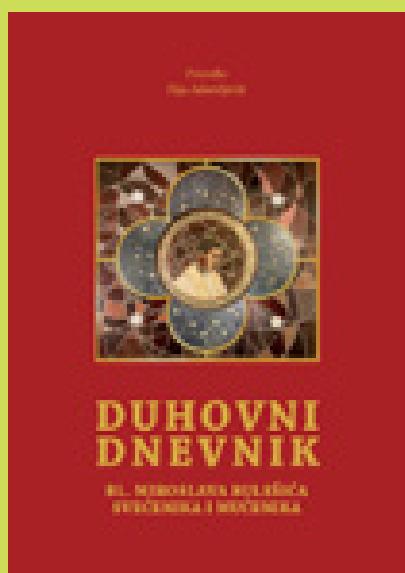
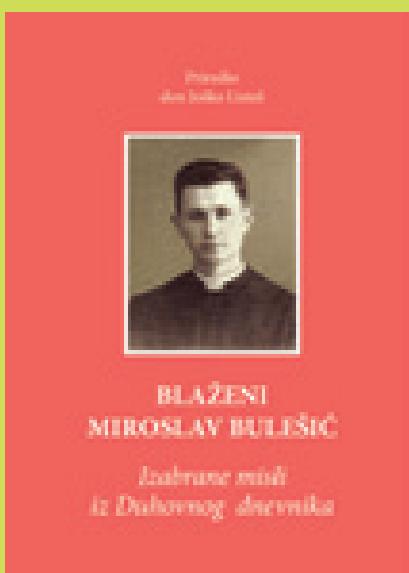
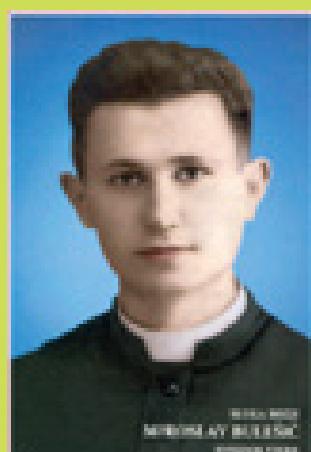
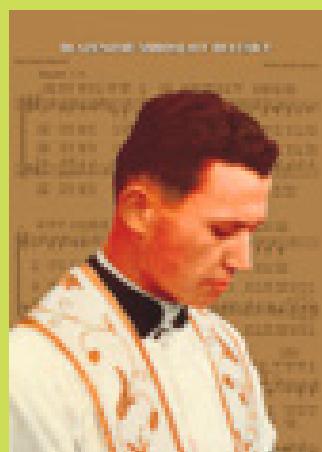
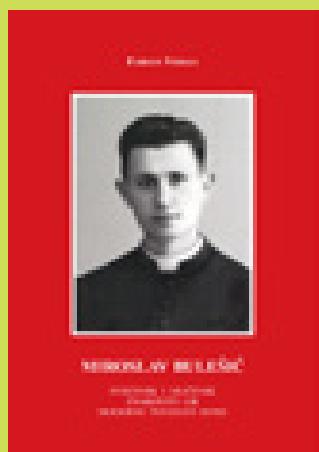
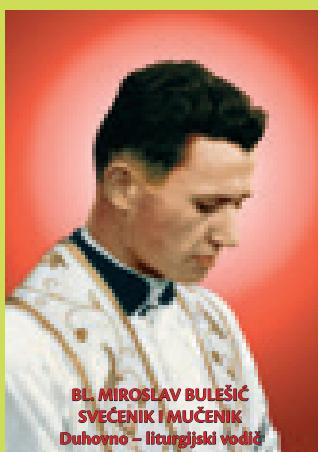
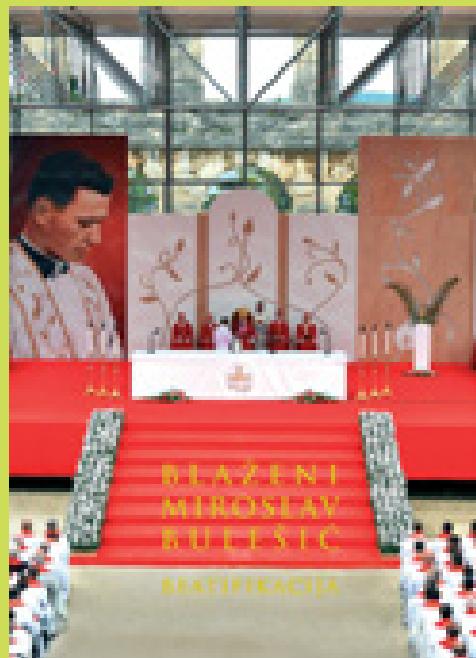
(G. Krizman)

POSJETITE KNJIŽARE "JOSIPA TURČINOVIĆA"

Izdavačka kuća JOSIP TURČINOVIĆ d.o.o. Pazin
Narudžbe na tel. 052/ 624 342

Prodavaonice:

PAZIN, A. Kalca 2, tel. 052/621 082
PULA, Danteov trg 1, tel. 052/216 498
POREČ, Eufrazijeva 22, tel. 052/451 784

Radio Istra

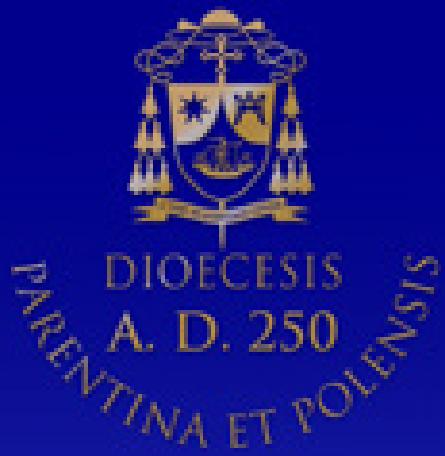
Ulica 16. 51 - Pula 91.0 - Rovinj 89.5 - Buje 97.9
Umag 107.1 - Rabac 102.1 - Poreč 98.5

KAP ZA DOBAR DAN
- duhovna misao za bolji početak dana
- od ponedjeljka do subote u 06:30

PUTEVIMA VJERE
- srednjnjekovska emisija
- petkom u 17:00

SUSRET S IZVOROM
- komentar nedjeljnog Evangelija
- nedjeljom u 8:00

Jurica Dobrila 6, Pula | tel. 052/ 88 77 11
www.radiostolna.hr

EVFRASIVS

MISNA VINA POREČKE I PULSKE BISKUPIJE

BLAGDAN MUČENIŠTVA BL. MIROSLAVA BULEŠIĆA

„Neustrašivi svjedok evanđelja“

(Papa Franjo)

LANIŠĆE, 23. kolovoza 2019. u 18 sati

- Molitva I. Večernje
- Blagoslov obnovljenih prostora mučeništva bl. Miroslava Bulešića
- Otvorenje izložbe
- 24. kolovoza 2019. – Sveta misa u 10 sati

SVETVINČENAT, 24. kolovoza 2019.

17 sati: Glazbeno duhovni program

**18 sati: Svečana misa - predvodi mons. Ratko
Perić, mostarsko-duvanjski biskup**

Duhovna priprava od 21. do 23. kolovoza 2019. s početkom u 19 sati